

Posamezne številke:
Navadne Din 1,-
ob nedeljah Din 1-50.
"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri s
datumom naslednjega dne ter stane
mesечно po pošti D 12-50, za in-
ternetno D 20-50, dostavljen na dom
D 10,-, na izkanič D 12-50.
Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poština plačana v gotovini.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1,-
ob nedeljah Din 1-50.
UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, prilijajo, desno. Tele-
fon št. 24. - SHS poštomatov
račun št. 11.267.
Na naročila brez denarja se ne
vzira. - Kakoplat se ne vračajo.

Leto: IV. Maribor, sobota 1. decembra 1923. Številka: 273.

Pet let ujedinenja.

Maribor, 30. novembra.

Pet let je celo v človeškem življenju kratka doba. Tem krajša je v zgodovini narodov in držav. Če hočemo govoriti o pomenu petletnice našega ujedinenja, se moramo povzpeti malo višje. Kaj je pet let v zgodovini ozemlja in plemen, ki so bila tega dne ujedinenjena v eno državo? Čas hiti, in kadar bo številka pet postala desetinska, bo nova država prešla v zrelejšo dobo. Takrat bo mogoče zanesljivejše sklepati o nje življenjski moči in prihodnosti. Do tistega časa, ki mnogim izmed nas ne bo prihranjen, pa potrebneje nova tvorba mnogo ljubezni, pomoči, vzgoje in dela.

Kdo je danes zadovoljen? — Nihče. Toda vprašajmo se: kje je država, s katero so vsi zadovoljni? Zadovoljstvo je kakor vse drugo relativno. Tudi v starih državah ni zadovoljstva, pa še te nam ne morejo rabiti kot merilo. Mi smo v stanju konsolidacije in bi bil čudež, če bi bilo vse dobro in bi se vsi lepo razumeli. Čudežev zgodovina ne pozna. Vse, kar vidimo in doživljamo, vse, kar nas boli in veseli, tolaži in razočara — vse ima svoje vzroke. Koliko receptov je že bilo predpisanih, ali razvoj stvari je šel svojo pot in se ni oziral na želje in zahteve posameznikov.

Reči moramo, da je nam Jugoslovaniom v najvažnejšem trenutku naše zgodovine, v trenutku, ko smo se po dolgih stoletjih našli in stnili v moderno državo, manjkalo dvoje važnih socioloških činiteljev. Nismo imeli velikih, avtoritativnih moči, kakor jih je usoda le redko naklonila narodom v trenutkih historične odločitve. Nismo pa imeli tudi zrelih, organiziranih mas. Zavoljo tega je pri nas tako, kakor je. In zategadelj je vse to, kar nas dela nezadovoljne in kar mnoge vodi v popolno negacijo ujedinenja, nujno in potrebno. Nujno je, da imamo toliko ustavnih in političnih bojov, separatizem, korupcije itd. itd. Potrebno je, da zgrešimo pota in se šele po razočaranjih in izkušnjah vračamo na pravo stezo. In dokler je tako, grešimo nad samim seboj, če merimo prosep ujedinenja s krivim merilom in če izkušnje petih let posplošimo na vso narodno in državno bodočnost.

Da, razvoj stvari gre svojo pot in ostane le eno vprašanje: ali smo državotvoren narod? Ali bomo mogli, hoteli in znali ohraniti to, kar nam je nekdo — recimo, usoda — prikrival cela stoletja in zaupal stovpov našim generacijam? To je vprašanje, pa naj se potem izmenjujejo uspehi in zablode, vrline in slabosti, red in korupcija, sredobežne in sredotežne sile itd. Kar je prehodnega, bo minilo; kar je ranjenega, se bo zacejilo, kar zmotnega, se bo pojasnilo. Avstrijkanstvo in zmagovalski ponos sta last ene generacije. Ljudi pokrajinskega obzorja, ki so danes na krimlu, bodo nam domestili ljudje državnega obzorja. Plemenske strasti bodo prešle v državljansko zavest. Srbstvo, hrvatstvo in slovenstvo, ki se danes borijo med seboj, se bodo pomirili v jugoslovanstvu, ne da bi izgubili to, kar jim je bitnega. Zamudjenih trenutkov in v nemar potratene energije sicer nihče ne nadomesti, toda kar je boleznega, bo sigurno ublažil čas in kar pomanjkljivega, bo popravilo delo. Toda: smo li kot narod in država zdravi, sposobni za naloge, ki nas čakajo? Zakaj naloge so težke; tega se zavada vsak resen državljani. Koliko bo treba storiti na znotraj in kolikim izpremembam in pretresom se bomo morali prilagoditi na zunan! Ne bomo li omakali pod težko butaro?

Seja narodne skupščine.

Miren potek. — Rešene samo formalnosti. — Prihodnja seja v ponedeljek.

Beograd, 30. nov. (Izv.) Danes ob 10. uri dopoldne je otvoril predsednik Ljubla Jovanović sejo narodne skupščine. Po prečitani zapisnika zadnje seje in rešitvi nekaterih med tem došlih prošenj je naznanil predsednik, da je minister za pravosodje predložil narodni skupščini naredbo o razvrstitvi uradništva. Naredba je izročena posebnemu parlamentarnemu odboru v študij. Minister trgovine in industrije je skupno s prometnim ministrom predložil narodni skupščini zakonski osnutek o ustanovitvi privilegirane paroplovne družbe kraljevine SHS ter prosil, da bi se smatral predlog kot nujen in obravnaval po skrajšanem postopku. Predlog je bil sprejet ter osnutek izročen finančnemu odboru v pretres. Finančni minister je nadalje predložil v odobritev obračun državnih dohodkov in izdatkov za proračunsko leto 1913-14. Zadeva se je odstopila finančnemu odboru. Nadalje je predložil finančni minister zakonski načrt o proračunskih dohodkih in izdatkih za leto 1924-25 s finančnim zakonom za to dobo, ki se je izročil finančnemu odboru v nadaljno pretresavanje. Na vrsto

je prišel tudi zakon o francoskem posojilu v znesku 900 milijonov frankov.

Finančni minister je prosil za nujno rešitev tega zakona. Zakon obsega samo tri kratka poglavja z utemeljevanjem, v katerem naglašja vlada, da je posojilo potrebno za nabavke v Franciji. Predlog glede nujnosti je bil sprejet ter zakon izročen finančnemu odboru v pretres. Pravosodni minister je zahteval izročitev poslanecv Toma Vojkovića in Marka Bošena, o čemur bo sklepal imunitetni odbor. Nato so posamezni ministri odgovarjali na stavljená vprašanja in interpelacije, ki so bile na dnevnem redu. H koncu je bil sprejet dnevni red za prihodnjo sejo narodne skupščine, ki je sklicena za ponedeljek, dne 8. decembra s sledečim dnevnim redom: 1. Volitev odbora za pretres zakona o privilegirani paroplovni družbi kraljevine SHS, 2. volitev odbora za pretres zakona o razvrstitvi uradništva, 3. Interpelacija poslanca dr. Šečerova na ministra pravde v zadevi odprave sekvestra nad veleposelstvom Cekonji in 4. Interpelacija poslanca dr. Spahe glede uporabe pašnikov v Bosni.

Velike povodnji pri nas in drugod.

Celje izven nevarnosti. (Glej tudi poročilo na 2. strani!)

Celje, 30. nov. (Izv.) Že nočjo po moči je povodenjska katastrofa, ki je grozila zavzeti ogromen obseg in je ogrozila tudi naš most, pričela pojenjavati. Danes voda že uteka in je Celje izven nevarnosti.

Novi Sad, 29. nov. Iz Baranje javljajo, da so cele pokrajine pod vodo. V nekatere občine je dostop nemogoč. Tisa naraste dnevno za 40 do 45 cm.

Trst, 29. nov. V Julijski Benečiji je nastopila katastrofalna povodenj. Cela furlanska ravnina je pod vodo. Velik šiški most med Gradiško in Zdravščino je razrušen. V Gradiški je narasla voda za poldrugi meter, v bližnji jezov celo za tri metre. Iz Zdravščine je prebivalstvo zbežalo na višine Krása. Deževje še vedno ni ponehalo.

Sedmi dan vladne krize v Nemčiji.

Centrumaš Marx rešuje situacijo.

Berlin, 29. nov. Stegerman ni uspel s sestavo vlade in je vrnil mandat. Nalog za sestavo nove vlade je dobil voditelj centruma dr. Marx. V njegovi vladi bi bil dr. Stresemann zunanji minister.

Berlin, 30. novembra. (Izv.) Listi poročajo, da se je poslanec Marx včeraj pozno ponoči pogajal glede sestave nove vlade. On skuša sestaviti vlado, ki bi

Mi smo še vsevdilj prepričani, da ima ujedinenjena država obilo življenjske moči in da bo prebila vse preskušnje, ki jih utegne usoda postaviti na pot. Mnogo te moči je še vedno v latentnem stanju, kakor so v naši zemlji še zmerom skriti ogromni zakladi, na katerih vsled naših napak ljudje stradajo in se upirajo. Generacija, ki nima velikih, močnih voditeljev in ki je svoje mase slabo pripravila na zgodovinske izpremembe, je v zvezi vsem zablodam in ponesrečenim poskusom dosegla mnogo uspehov in položila čvrste temelje novi državi. Kdor je vajan opazovati dogodke sub specie aeternitatis, se ne bo dolgo čudil, zakaj se ta generacija rajši prepira za državnopravne formule, za imena in simbole in čisto za — prazen nič, nego da strne vso svojo moč za izvršitev velikih nalog. Prihajamo iz klancev — iz balkanskih in iz alpskih in prinašamo še obilo blata in hribovskih npravov. Prihajamo z različno vzgojo, različnimi pogledi na svet, šovinistični, fanatični in parvenitsko okorni, zato se naša skupna hiša večkrat izpremeni v sludu kuca. Toda vse to le potrjuje, da imamo obilo energije in volje do življenja. Naša moč stalno raste. Tudi tam, kjer nčdemo, prispevamo večkrat h konsolidaciji države; tudi z negativizmom pripomoremo včasih k razčiščenju naše bodočnosti.

Danes ni nad vse važno, kdo nas je osvobodil in ujedini. To je že stvar zgodovine, četudi je minilo komaj 5 let. Danes je važnejše, kdo bo dal svobodi in ujedinenju pravo pot, kdo bo dvignil mrtve zaklade in postavil latentne energije v službo življenja? In tu moramo reči: Ta naloga je prihranjena močnim posameznikom, ki bodo najbolje razumeli potrebe naroda in države in ki bodo znali organizirati pozitivna stremljenja mas. Skratka: to je vprašanje aktivizma. Če pogledamo nekoliko globlje v politične dogodke in pojave tekom petih let skupnega življenja, vidimo, da smo tzv. »prečani« slabo razumeli dolžnosti in pravice v novi državi. Srbi so postavili v politično realnost aktivnost, jasnost stališča, pozitivne cilje. Mnoge naše skupine, preveč vajene opozicije in negativnega razmerja do države, so v nastopajoči borbi bolj in bolj izgubljale pogum in bojaželjnost. Začele so se udajati nerealnim zasnovam, dokler jim ni akcija demagogov zrasla čez glavo. Če moramo ugotoviti, da je tekom teh 5 let prešla oblast toliko v roke srbskega plemena, da govorimo o srbski nadvladi, tedaj je to le posledica hrvatske in slovenske pasivnosti in negativnega razmerja do države. Sedaj se nahajamo na stopnji, ko je naša slabost dosegla vrh, stopnja, ko trinitivno demagogija

imela glavno zaslombo v centru in brez prave koalicije na levo in desno.

Berlin, 30. novembra. (Izv.) Pogajanja poslanca Marxa glede sestave kabineta so v toliko napredovala, da se računa s tem, da bodo jutri z uspehom zaključena.

SEJA RADIKALNEGA KLUBA.

Beograd, 30. nov. (Izv.) Pred začetkom današnje seje narodne skupščine je imel sejo radikalni klub, na katerem je bil določen dnevni red prihodnje seje, ki se vrši v ponedeljek. Dr. Ninčić je poročal o položaju, posebno o odnošajih napram Rumunski in Madžarski ter o koncesijah z Avstrijo. Izjavil je, da bo takoj v začetku ponedeljkeve seje odgovarjal na interpelacijo poslanca dr. Krafta.

PRORAČUN RAZPRAVE O FINANČNEM ODBORU.

Beograd, 29. nov. V plenarni seji je fin. odbor narodne skupščine danes razpravljajal proračun ministristva saobračaja. Opozicija je ostro nastopala proti partizanski politiki saobračajnega ministra in dokazala, da minister ni kos ogromnim nalogam, ki jih ima pri silno naraščajočem prometu. Proračun saobračaja je bil sprejet z 18 proti 12 glasovom. Na vrsto bi moral priti budžet ministristva za agrarno reformo, ki je pa bil odgoden radi ministrove bolezni in je pričela razprava o proračunu ministra pravde in socialne politike.

Smrt beogradskega ravnatelja Jadranske banke.

Beograd, 40. novembra. (Izv.) Tukaj je danes umrl g. Alfred Krstelj, ravnatelj Jadranske banke. Bil je operiran na želodcu, a je operaciji podlegel.

Bombna afera v Budimpešti.

Budimpešta, 30. nov. (Izv.) V zvezi z nedavno afero radi nastavljenih bomb je policija včeraj aretirala še nadaljne tri osebe in sicer: Saasza, Varga in Szala.

BORZA.

Curich, 30. novembra. (Izv.) Sklepnitščaji. Pariz 30.67, Beograd 6.525, London 24.92, Praga 16.65, Milan 24.67, Newyork 572.50, Duaj 0.008 pet osmin, žig. krona 0.008075.

gija, na srbski strani pa plemenska samozavest. V naslednjih petih letih bo tudi to šlo navzdol: demagogija bo upadala, jalov odpor se bo izpremenil v aktivno borbo in plemenska napetost bo začela popuščati. Tako je bilo povsod v naličnih razmerah in ta sociološka nujnost bo vtisnila oboležje tudi razvoju naše države.

Pet let je tedaj prekratek interval, da bi tudi največji nezadovoljniji postavili črnogledi glede prospešnosti našega ujedinenja. Popraviti je treba posledice, ki so nastale, ker nismo imeli velikih moči in organiziranih mas. Politični boji sedanjosti so nujen pojav in pogoj za pravilnejšo smer bodočega jugoslovanstva. Naš narod ima dovolj moči, da jih prebije. Sedanjost je v oblasti tistega, ki je najaktivnejši. Kriza »prečanova«, ki so toliko nezadovoljni z državo, je v negativističnem razpoloženju njihove sedanje generacije, ki so jo Srbi kot stoletni državotvorci, aktivisti in vojaški osvoboditelji daleč prekosili. Ko se bo demagogija v prečanskih krajih izpremenila v aktivno borbo za skupno državo, bo krenila Jugoslavija na mirnejša pota. — I.us.

Spomnite se božičnic za ubogo obmeino leco!

NAŠ NOVI ROMAN.

Opozorjamo naše čitatelje, da pričnemo v ponedeljek objavljati prevod krasnega in velesanimivega zgodovinskega romana

»Julijan Odpadnik«.

ki ga je napisal sloviti ruski pisatelj D. S. Merežkovski.

Roman je ne samo zanimivo čtivo, ampak tudi literarno delo prve vrste.

Politične vesti.

* Klerikalna hinavščina. »Slovenec« je 15. nov. vedel poročati, da se je kler. poslanec dr. Kulovcu posrečilo izposlovati ustanovitev kmetijske šole za Prekmurje. Temu naproti treba konstatirati, da je vlada že 30. jan. 1922 sklenila ustanovitev take šole za Prekmurje v Rakičanah, da je bila v to svrhu določena razlastitev tamošnje graščine in da so izvršene že vse potrebne priprave. Dalje je treba konstatirati, da je kler. poslanec Kleki dne 15. nov. 1922 vložil na ministra za agr. reformo upit glede razlastitve graščine Rakičan. V tem upitu klerikalni poslanec Kleki zanika potrebo kmetijske šole za Prekmurje in zahteva ustavljenje razlastitve graščine Rakičan. To brez nadaljnjega komentarja v vednost naši javnosti, da spozna v celi golosti klerikalno hinavščino in lažnivost.

* Vojni minister ni dobro poučen o častniških vpokojitvah. Povodom debate o proračunu vojnega ministrstva v finančnem odboru se je vojni minister dotaknil tudi vpokojitve generalov Plivelica in Maistra, ki sta v naši generalitati zastopala Hrvate in Slovence. Kot vzrok vpokojitve generala Plivelica je navedel nek malenkosten formalen prestop, češ, da je general prišel k njemu in ga prosil, da naj ne premesti njegovega adjutanta. General ima čast počastnega kraljevega adjutanta, a pred vojnega ministra ne sme priti, če ga ta ne pokliče. In zaradi srednjeveškega formalizma je vpokojil edinega hrvatskega generala — še zanimivejši je slučaj generala Maistra. O njem je vojni minister dejal, da je sam prosil za vpokojitev. General Maister pa je nedavno izjavil v naših listih, da to ni res in da je celo prosil, da naj ga ne vpokojijo. Potemtakem izgleda, da vojni minister ni dobro poučen o častniških vpokojitvah ali pa prikriva prave vzroke. Zdi se, da vzroki leže nekoliko dalje v ozadju, kamor parlament ne more prodreti: v intrigah kamarije in v boju raznih oficirskih struj, ki bi hočele zanesti v našo državo grške razmere.

Braun Rotter:

Pohorski spomini.

Ker se ni zapadlo preveč snega, sem se odločil polezti še enkrat iz Ribnice na Pohorje in po vrhovih vrutiti se domov.

Rečeno storjeno! Pridružil se mi je tovariš, strasten lovec, a bolj turist-začetnik.

Dne 9. dec. 1922, ob 15.10 uri sva se odpeljala do postaje Ribnica - Brezno. Šla sva skozi, osobito pozimi, romantično dolino Velke proti najvišji in najlepši pohorski goraki vasi Ribnica, ki leži 715 m nad morjem. Tu so domala vse hiše obdane z lepimi vrtovi.

Proti večeru (no, v zimskem času je kaj hitro tema!) torej v temi, dospela v vas ter kreneva v neko večjo gostilno, da tam prenočiva. V ne ravno najbolj prijaznem tonu nama birtaš, ki sva ga menda pri kvartanju zmotila, pove, da nima za naju prenočišča. Dobro! Greva dalje. V drugi gostilni zopet nič! Vraga! V tretji in zadnji gostilni, pravi se pri Puhr — tudi nič! Sedaj sva na cesti! Ne boš! Iz te gostilne nisva hotela več iti, kar jim povem in prosim, naj naju pustijo vsaj v gostilniški sobi na klopek dremati. Po dolgem besedičenju in posvetovanju se najde vendar soba, lahko bi rekel cela plesna dvorana, ki so nam jo odstopili domačini, da nisva ostala na cesti.

Najboljše volje sedeva za mizo, si privoščiva vsega po malo in greva končno k počitku.

Dnevna kronika.

Božičnica za ubogo obmejno dečo pri Sv. Duhu na O. v.

Odkar smo se rešili suženjskih spon in je tudi naša najsevernejša izletna točka Sv. Duh zadihala v zraku svobode, se je priredilo na tukajšnji šoli skoraj vsako leto božičnica z obdarovanjem uboge obmejne dece. Isto se namerava storiti tudi letos.

Kakor je mnogim rodoljubom — ki so že večkrat posetili naš gorati kraj — znano, živi nad tričetrtine tukajšnjega prebivalstva v veliki revščini. Starišem primanjkuje za nabavo obleke, obuvala in šolskih potrebščin potrebna sredstva, veld česar njih otroci ne morejo vedno zahajati v šolo. Kolike važnosti je pa za tukaje otroke redni pouk, posebno kar se tiče narodne vzgoje, o tem je nepotrebno razpravljati. Naj omenim samo to, da leži naš kraj tik ob meji republike Avstrije in da ima tukajšnja šola kot sotekmovalko 100 korakov oddaljeno nemško šolo, katero podpirajo z jakimi gmotnimi sredstvi razna pangermanistična društva.

Da bo mogoče delovanje nam Slovonom sovražno naklonjenih sosedov paralizirati in da bo do danes neomajana nacionalna trdnjava Sv. Duh mogla tudi v bodoče kljubovati vsem sovražnim navalom, si moramo privzgojiti narodnozavedno posadko. In kdo bo ta posadka? To bo naša nadebudna mladina, katero je treba za to pridobiti in vzgojiti.

Razne prireditve, h katerim spada tudi nameravana božičnica, so mogočno sredstvo v dosegu omenjenega smotra. Ker pa primanjkujejo v to svrhu potrebna gmotna sredstva prosimo podpisano šolsko vodstvo rodoljubna in narodnočuteča srca za prispevke, bodisi v denarju ali blagu. Vsak najmajši dar je dobrodošel. Nedožna otroška srčeca vam bodo hvaležna za vse, karkoli jim darujete. Vse darovalce bo pa spremljala prijetna zavest, da so s svojo požrtvovalnostjo doprinesli mnogo k vzgoji naših bodočih graničarjev.

Darove sprejema in priobčuje do 10. decembra iz prijaznosti uredništvo »Tabor«.

Šolsko vodstvo Sv. Duh na O. v.
pošta: Semica ob Dravi.

KATASTROFALNE POVODNJI V SLOVENIJI.

Velike množine snega, ki je zapadel koncem novembra, so se vsled nepričakovane vremenskega pokreta, začele tajati. K temu je nastopilo še deževje, ki je postalo usodepolno za Slovenijo. Že

Noč je bila mrzla, postaja jako do bre, a v kljub temu nama je bilo malo hladno, osobito nos je čutil »sveži zrak«.

Rano zjutraj dvigneva svoje kosti iz postelj privoščiva si vroč zajutrek, napolniva še prazne kote nahrbtnika z jestvinami ter odrineva po od lune razsvetljeni cesti proti Pohorju. Krasno, a hladno jutro je bilo, sneg je ležal po celi okolici. Pravo zimsko jutro.

Koj za vasjo zavije vozna cesta v gozd in tretji odecv v levo je pravljen. Ker pa je bilo pretemno, sem zgrešil ta odecv, odcepila sva pač in hodila po popolnoma mi tuji, nemarkirani cesti.

Ze dolgo, kako uro, sva hodila, a še vedno ni bilo izgleda, da prideva v pravo smer. Moj tovariš je poizkusil meč to hojo neprosto voljni »posede na ledeno-snežni cesti ter pustil malo krvi in krvi na liou mesta, a večje nesreče ni bilo.

Po nekako dveurni hoji dospela do posestva (čegavo je, sem seveda pozabil) in že sva krenila naprej po cesti, ko zagledam posestnika. Radoveden, kakor sem navadno v hribih, osobito če ne vem prave smeri, ga vprašam, če greva prav k Ribniškemu jezeru. Odvrne mi, da že pridem tja gori, da bo pa pot »taka, kot da bi segal okrog života v žano. Ker mi je bila pa taka pot kaj nepoštedna, ga prosim, da mi pove, kako bi bolj ravnim potom dosegel svoj cilj.

Prijazni možakar mi nato opiše pot in po njegovem navodilu sva prekorčila marsikak kup nakopjenih hlobov, pregazila mnogo snega in končno okrog 8. ure zavzela »strkvice«, kjer naj bi

nekaj dni sem naraščajo naše reke. Včeraj ponoči pa je nastopilo kritično stanje. Sava in njeni pritoki na Kranjskem ter Savinja in Dravinja na Štajerskem so se razbesnele v uničujoče veteletoke. Velik del Slovenije je popolnoma poplavljen. Škoda je ogromna in sedaj še neprecenljiva. Na Gorenjskem je pri Podnartu razdrta železniška proga in je ves promet ustavljen. Vsa ljubljanska okolica je pod vodo. Bati se je, da bo tekom današnjega dne podrta tudi železniška proga pri Zalogu, ki je razen par hiš pod vodo. Mnogo hiš in mlinov ob Savi je voda odnesla. Most pri Krškem je ogrožen. Tudi Novo mesto je poplavljen. Celje stoji pred katastrofo. Savinja stalno narašča in je danes zjutraj bila pri Celju že 4 m nad normalno višino. Mestni park je popolnoma izgnil pod vodo. V Savinjski dolini je promet prekinjen, ker so ceste poplavljen. Tudi železniška proga je v nevarnosti. Drava je sicer doslej zelo narasla, vendar še ne preko običajne meje. V dolini Dravinje je položaj zelo resen. Vse ceste so pod vodo. Danes dopoldne je bil tudi železniški promet med Poljčanami in Konjicami ustavljen.

—□—

— PRIHODNJA ŠTEV. »TABORA«
Izide radi narodnega praznika 1. dec. zopet v ponedeljek 3. dec. ob običajni uri.

— Spomenik kralju Petru v Kranju.
V Kranju se je sestavil pripravljalni odbor, ki si je nadel patrijotično nalogo, da v nameravanem parku prestolonaslednika postavi prihodnje leto spomenik Kralju Osvoboditelju Petru Velikemu. Spomenik se odkrije na izredno slavnosten način dne 3. avgusta 1924. To bo v Sloveniji prvi spomenik Kralju Osvoboditelju.

— Poljako odlikovanje našega kralja.
Predsednik poljske republike je odlikoval našega kralja z redom »vojaške hrabrosti prve stopnje. Dozdaj imajo ta red belgijski in italijanski kralj ter maršal Foch.

— Proslava ujedinitelja v Slovenjgradu v prid božičnicam na obmejnih šolah.
Iz Slovenjgradca nam poročajo, da se vrši na narodni praznik dne 1. decembra tl. ob pol 8. uri zvečer v prostori hotela »Golle« v Slovenjgradu prireditve v prid božičnici za revno šolsko mladino na obmejnih šolah marenberškega sodnega okraja. Vspored: 1. Koncert, posamezne točke izvajata pevsko društvo in salonski orkester v Slovenjgradu. 2. Srečolov. 3. Prosta zabava in ples. Zanimanje za prireditve je veliko ter utegne tudi njen gmotni uspeh biti sijajen.

— Stritarjev pogreb v Ljubljani.
Včeraj popoldne so položili pesnika Josipa

stala planinska koč, o katere stavbi so me že v dolini izpraševali!

Prišedša na rob naju je poziravila burja. Nisva dolgo iskala, že zagledava nekako ravno plast — Ribniško jezero (1855 m).

Snega je bilo na nekaterih krajih »samo« čez koleno, a moji krpji so, žal — ostali doma.

Močan veter je gal snežink s fal v obraz — v oči. Nisva dolgo premišljala, nadaljevala sva pot, išoč markacije. — Škeraj pri vsakem koraku se je noga pogreznila čez koleno v sneg. A hotela sva dokončati in izvršiti začelano turo. In pri tem je bilo treba iskati markacije, ki je pri nas, kjer turistovski spet še ni tako razvit, po večini nekje pod snegom, mesto da bi se porabila barva za dobro markiranje po drevju. (Kako se markira, glej Plan. Vestnik 1. 1922, str. 108.)

Počasi sva se pomikala naprej. Ker sem bil že večkrat v letnem času tu gori, sem vedel nekako smer, zato sva šla mnogokrat kar »za nosom«.

Na ta način doseževa ob približno 9. uri Planinko. Tu se mi je pa ustavila pamet. Vse belo, sneg popolnoma mehak, veter mrzel in od zadnje markacije nad lovsko postojanko ni videti nobene lise, nobene prave smeri. Hodiva ravno ter zaideva v borovje, kreneva v levo, pa sva zalezla še bolj v hosto. Ura je že 11. K. sreči zagledam štor, podrto drevo, splezam a pomočjo tovariša na njega (na štor namreč) in ogledujem svet. Ni izhoda, kamor se oko ozre, povsodi pol-

Stritarja F zadnjemu počitku v pisateljsko grobnico na pokopališču pri sv. Krištofu v Ljubljani. Truplo je bilo položeno v Narodnem domu na mrtvaški oder, od koder se je popoldne ob 15. uri razvil veličasten mrtvaški sprevod. Pred Narodnim domom sta se poslovila od pokojnika bivši šolski nadzornik dr. Bezjak in gimnazijski ravnatelj dr. Korun. Zveza pevskih zborov je zapela »Narodno nagrobnico«, nakar se je začel premikati sprevod. Na čelu je korakala vojaška godba, na to pa so se vrstile deputacije sokolskih društev s praporji, skavti, šolska mladina, železničarska godba, akademiki, deputacije raznih društev in nepregledna množica občinstva. Za mrtvaškim vozom, ob katerem so tvorili častni špalir predstavitelji naših pesnikov in pisateljev, so stopali sorodniki, na to pa so korakali zastopniki oblastev in korporacij, župani mest Celje, Maribor, Kranj, Kamnik in drugi, zastopniki političnih strank itd. Sprevod se je pomikal nad eno uro. Na pokopališču sta spregovorila v slovo dv. svet. Gangl in predsednik akad. društva »Jadranc« Dr. Jankovič. Grobnica je bila popolnoma zakrita z neštevilnimi vencami in šopki. Kljub slabemu vremenu se je zbrala po ulicah, koder se je pomikal sprevod, neštevilna množica, ki se je molče poslavljala od našega največjega pesnika.

— Stritarjevi vdovi se po naročilu ministra prosvete izplača vsota 5000 D kot podpora. Naše mnenje je, da je dolžnost države, da oskrbi Stritarjevo vdovo vse do smrti.

— Stritarjeva oporoka. Pokojni Stritar je napisal svojo oporoko že leta 1918 v Aspangu. Izvrševalcem je imenoval profesorja dr. Ivana Prijatelja. Prva točka obsega določbe glede imetja, ki ga je zapustil svojemu sinu, dr. Milanu Stritarju, profesorju na Dunaju. 1000 K. za takratne razmere visoko vsoto, je določil županstvu »stolnega mesta« moje ljubljene domovine Kranjske za dobrodelne namene. V drugem odstavku urejuje premoženjske razmere v rodbini. Is teh vrstic odseva njegova velika ljubezen do družine, zlasti pa do žene, ki mu je vse življenje bila zvesta tovarišica. Glede pogreba je določil, naj bo povsem skromen, brez nepotrebnega lišpa, mrtvaških obvestil itd. Samo županstvo mesta Ljubljane naj obvesti o njegovi smrti. Temu obvestilu naj njegov sin dostavi: Iskren zadnji pozdrav moji ljubim slovenski domovini, kateri sem ostal, čeprav živeč od nje, do današnjega dne zvest ter ljubeč sin in kateri sem se prizadeval nesebično in z vsemi svojimi duševnimi sposobnostmi vneto in pošteno služiti! Hvaležen pozdrav vsem prijateljem. Vsem mojim domačim prisrčni: Z Bogom! Naj se me spominjajo v ljubez-

no borovca. Po daljšem premotranju se mi zdi, da sem našel vendar smer, v kateri bo izhod iz labirinta in ponovno rineva kot krta po snegu naprej.

In sreča nama je bila mila. Pravijo, da bog Slovence ne zapusti. Res prideva iz borovja, nakar se drživa smeri proti Konjicam. Ko tako tavava, se mi nenadno dozdeva svet nekako znan, iščem naprej in konečno (12. ura je že minila!), prideva res na markirano pot tik gozda.

Vsled triurnega tavanja sva bila že precej utrujena, a pogled na rudečo čito naju je koj zopet oživel. Sicer je tovariš za mojim hrptom ometal z ne najbolj laskavimi izrazi vse markatorje, ki lisajo tla, a zadovoljen je bil, da sva našla vsaj markacijo »iz starodavnih časov«.

Kakor hitro se je dalo, sva se pomikala naprej. Ker pa je nova markacija v serpentinah bila jako pomanjkljiva, je moral tovariš vedno zaostajati pri zadnji packi, a jaz sem iskal naslednjo packo, da nisva zopet zašla. Takšno iskanje je po nadmeterskem mehkem snegu prav prijetno. Da sem markatorjem želel pekel, si lahko vsakdo misli.

Že sva pri potoku pod Planinko. Naprej po cesti do razpotja, potem zopet levo na sedlo Komisija med večnim iskanjem markacije in smeri. In moj tovariš preklinja, vsled žulja šanta, zaostaja!

Srečno dospěva do Ostruhove žage. Tu se hoče na vsak način ustaviti, a bo jim se, da naju utrujenost vrže — zato silim naprej.

ni! Se en pozdrav vsem dobrim ljudem na zemlji! V Aspangu, dne 6. marca 1918. Napisano na moj 82. rojstni dan. Josip Stritar 1. r.

— Za gojenje državne misli in patriotizma na obmejnih šolah je izdala višja šolska oblast na podrejene šolske oblasti primerna navodila. Nam se zdi, da bi bila predvsem dolžnost višje oblasti ne, da izdaja samo naredbe in navodila, ampak da podpre pouk na teh šolah tudi moralno in materialno. Zlasti je treba nuditi učitelstvu na obmejnih šolah, ki so navadno po mnogo ur daleč stran od prometa in je torej učitelstvo v težavnih razmerah glede dovoza živil in drugega, materialne ugodnosti, da se bodo mogle potegovati za mesta na teh šolah res tudi najboljše moči. Daje je potrebno, da višja šolska oblast skrbi za dobro šolske knjižnice, za šolske odre, za preskrbo uboge dece z učili in z obleko itd. To je prva naloga višje šolske oblasti, potem šole bodo imele razne naredbe uspeh. Postavka za podpore obmejnim šolam v državnem proračunu se mora najmanj podvajsetoriti.

— Napisi v knjih. Iz Beograda poročajo, da je ministrstvo za notranje zadeve izdalo ukaz, po katerem se smejo v kinematografih in bioskopih predvajati slike samo z napisi v srbskem, hrvatskem ali slovenskem jeziku in so zabranski napisi v nemščini, madžarščini ali italijanščini. Za kršenje te naredbe so predvidene visoke kazni.

— Kongres poljedelcev se je vršil 28. tm. v Beogradu. V predsedstvo je bil izvoljen tudi ravnatelj vinarske in sadlarske šole v Mariboru g. Zmaje. Razpravljalo se je predvsem o korakih, ki so potrebni za izboljšanje kmetijskega položaja. O kongresu še poročamo obširneje.

— Zatvoritev pomožne pošte Šmihel pri Mozirju. V področju pošte Mozirje je bila s 24. oktobrom t. l. pomožna pošta Šmihel začasno zatvorjena.

— Občinske volitve v Vojvodini se vrše meseca januarja 1924.

— Politično društvo »Edinost v Trstu ima redni občni zbor dne 16. dec. Razpravljala se bodo vsa tekoča vprašanja.

— Brezplačna vožnja invalidov. Beograjska »Pravda« poroča, da je ministrstvo s skrbnostjo dovolilo vsem invalidom s pravičnimi objavami brezplačno vožnjo na vseh državnih železnicah.

— Sanatorij v Osijeku. V Osijeku nameravajo zgraditi prihodnje leto moderen sanatorij. Pri zgradbi bodo sodelovali tudi razne gospodarske organizacije, zlasti trgovsko društvo in trgovska in obrtna zbornica, ki bo dala na razpolago tudi svoje poslopje v Jegerovi ulici. Sanatorij bo otvoren že na jesen prihodnjega leta.

Gonim in gonim godrnajočega trpinca za seboj, a tudi moje noge in telo postaja nekako svinčeno.

Ze sva na Pesku. Le še naprej — tu vendar enkrat — Brv. Sedeva, ne gre več! Malo se pokrepčava. Teško se vstane. A mora iti. In zopet noge delujejo, kakor stroj. Upanje, da doseževa kmalu Klopni vrh, naju vsodbuja.

Naročim tovarišu, naj hodi vedno za mano; naj pazi na smer, a jaz podvizam korak, da pripravijo v lovski koči vroč čaj.

Skoraj dosežem koč. Bilo je ob štiri popoldne. Urne kuhajo, čaj je že gotov, moj trpin je tudi že v koči, jed gre v slast.

Pa ni časa, da bi se dolgo mudila, noč Britiska.

Udariva jo kar na Bergauerja doli. Marsikako ledišče je bilo treba prehoditi, večkrat so kosti zaškripale, ko so se položile na ledeno plast, a končno sva ob pol 8. uri srečno dospela na postajo Falo. Z zadnjim vlakom oddrava domov, vesela, da se nama je prehod posrečil, kar sva tudi po tej hudi borbi zaslužila.

Lepe so zimske ture, če ni treba iskati markacij in smeri, a najhuje je, če se temu zlu pridruži še megla. Potem je človek izgubljen. Upam, da se bo pri markiranju mislilo tudi na zimo, ker je menda vseeno, ali se namaže kamen, ki je na tleh, ali pa drevo, ki gleda, če tudi zapade sneg precej visoko, še vedno iz njega in kaže rešilni-rdeči krog z belo liso.

— Občni zbor SKS se vrši 22. decem. t. l. v Ljubljani.

— Podatki o morilcu Daskalova zbrani. Notranje ministrstvo je zdaj zbralo vse podatke, ki so jih njegovi organi mogli dobiti v Štipu o morilcu bolgarskega poslanika Daskalova. Ugotovljeno je, da se atentator piše Čičenko in je rodom iz Štipa. Še tekom današnjega dne bo ministrstvo odposlalo tozadevne akte praškemu sodišču, ki vodi preiskavo o umoru Daskalova.

— Nesreča na londonski podzemski železnici. Dne 28. nov. zvečer se je pripetila pri londonski podzemski železnici težka nesreča. Zasil se je vsled eksplozije plinovitih cevi rov, skozi katerega je ravno vozil vlak. Potniki so k sreči ostali neškodovani, pač pa je materialna škoda precej velika. Nesreča pa je povzročila še drugo nesrečo. Vsled eksplozije plinovitih cevi je bila tudi ulica nad rovom močno poškodovana ter je začel goreti most, ki je stal nad tem mestom.

— Dramatik kot misijonar. Minister notranjih zadev v novi portugalski vladi Julio Dantas je eden najodličnejših portugalskih dramatikov. Literarni krogi na Portugalskem so njegovo imenovanje ministrom sprejeli zelo simpatično. Očividno upajo, da bo znal kot minister prav tako spretno operirati, kakor kot dramatik v najrazličnejših scenah. Z gledališkega odra je torej prešel na diplomatski oder.

— Puniča Balkana. Danski kralj Kristian IX. je nekoč izjavil, da bo njega zgodovina imenovala tasta Evrope, ker je imel skoraj na vsakem dvoru kakega svojega princa ali princeso. Pariški »Excelsior« piše nedavno, da je temu primeru sledila danes še neka druga kronana glava v Evropi. To je rumunska kraljica Marija. In res. Ena njenih hčera drži žezlo v Atenah, druga vlada v Beogradu, govori pa se, da bo tretja hčerko poročil bolgarski kralj Boris. Ako se bo to res izvršilo, piše »Excelsior« dalje, bo vpliv Bukarešte postal predominantni v vsej izhodni in srednji Evropi. Znano je, da se vse te zakonske vezi osebno delo rumunske kraljice Marije. Zato so ji nekateri listi že prideljali priimek »Puniča Balkana«, ki je za njo vsekakor laskav in priznava njeno aktivnost in fino diplomacijo.

— Senzacionalen ameriški izum. Na vseh velikih zborovanjih, zlasti na prostem, je navadno težko slišati govornika. Slišijo ga skoraj samo oni, ki so v njegovi bližini. V Ameriki, kjer so taka zborovanja na dnevnem redu, so že dolgo mislili in razmišljali, kako bi se dalo temu od pomoči. In tudi tukaj je zmagal ameriški duh. Izumili so poseben aparat, s pomočjo katerega lahko govornikov glas poljubno ojačajo. Govorniki lahko govori popolnoma normalno, ne da bi se pri tem posebej napejal. Nad govornikom so razmeščeni posebni megafoni in mikrofoni, ki potem oddajajo pojačan glas, ki je lahko do 10.000-krat močnejši od govornikovega. Taki aparati so sedaj v uporabi pri vseh večjih shodih v Ameriki. S pomočjo teh aparatov lahko govori eden govornik na več zborovanjih hkratu. Tako je bivši ameriški predsednik Harding nekoč govoril pred 125.000 poslušalci, ki so bili deloma v New Yorku, deloma v Chicagu, a vsi so ga enako dobro slišali in razumeli. Če ni ta ameriški izum zopet — navadna raca?!

Za obmejne šole.

Za božičnico ubogi deci obmejne šole na Kapli so doslej v našem uredništvu izročili: založnik Plan. kolektorja 25 D, trg. g. Karel Jančič na Aleksandrovi c. 100 D, trg. g. Fr. Majer na Glavnem trgu zavoj blaga. Podprimo še drugi obmejno postojanko!

Za božičnico pri S. Duhu na Ostrem vrhu. V počaščenje spomina umrlega pesnika Jos. Stritarja so nabrali namščenci kr. polic. komisarijata in oddelček javne varnostne straže v Mariboru za božičnico uboge obmejne dece pri Sv. duhu na Ostrem vrhu 266 D. Živelci darovalci in posnemalci! — V isti namen je poslal na naše uredništvo založnik Planinskega kolektorja prispevek 25 D s sledečim pismom: »Kakor vsako leto, odzovem se tudi letos Vašemu vabilu ter prilagam za božičnico pri Sv. Duhu na O. v. (tudi eni od turistov zanemarjenih postojank!) malenkosten znesek 25 D. Upam, da se še kdo odzove. Sicer so časi težki, a ravno Kozjak potrebuje moralne opore. Planinski pozdrav!«

Celjske vesti.

Pohvalo in priznanje za vzorno in marljivo delovanje na svojem zavodu je prejel na predlog mestnega šolskega sveta celjskega od viš. šolskega sveta g. Beno Serajnik, ravnatelj deške meščanske šole v Celju.

Velikanska povodnj v Celju. Iz Celja se nam poroča: Vsled neprestanih nalivov in pa fužnega vremena so pritoki Savinje tako silno narasli, da je cela celjska kotlina pod vodo. Kapušinski most je komaj dva metra še nad vodo. Razburkani valovi donajajo cele gostove in velikansko količino lesa. Škoda je ogromna.

Narodni praznik v Celju. Na dan ujedinenja troedinega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev se vrši 1. dec. t. l. ob 11. uri v farni cerkvi sv. Daniela zahvalna maša. Po sv. maši sprejema g. okr. glavar do 11. ure poklonitve raznih zastopnikov. Šolske oblasti proslavijo ta dan takisto z raznimi slovesnostmi. Organizacija Jugoslovanskih Nacionalistov v Celju priredi na dan ujedinenja, dne 1. dec. veliko slavnost. Dopoldne ob 11. uri je slavnostni govor v veliki dverani Narod. doma. Zvečer je veselica z alegorijo ujedinenja, petje, dramatični prizori in prosta zabava.

Prva carinska konferenca v Celju. Vršila se je v sredo dne 28. tm. v mali dvorani Narod. doma ob navzočnosti tepega števila udeležencev iz gospodarskih krogov. Sestanek je otvoril upravnik celjske carinarnice g. Kladnik. Prvi se je oglašil k besedi g. Stermecki, veletrgovec v Celju, ki je izražal veselje gospodarskih krogov, da je prišlo do takih konferenc, na kateri se bo prišlo v neposredni stiki s carinsko upravo. Na to je poročal obširno carinski posrednik g. Mählstein. Stavili so se tudi od navzočih razni predlogi.

Celjsko mestno gledališče. V torek, dne 27. tm. se je vprizorila v nabito polnem gledališču Kraigherberja »Školjka«. Uspeh je bil prav lep. Za torek, dne 4. dec. se pripravlja noviteta »Prinčeka«, dne 17. dec. pa gostuje ljubljanska opera z igro »Seviljski brivci«.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:
Petek, 30. nov. »La Boheme«, Ab. A. Obakrat gostuje g. Skrivanič, član zagrebške opere.
Sobota, 1. dec. ob 15. uri »Rita-Rita«, izv. ab.
Sobota, 1. dec. ob 20. uri »Hasanaginica«, izv. Slavnostna predstava v proslavo Narodnega praznika.
Nedelja, 2. dec. ob 15. uri »Zenitevi«, izv. ob 20. uri »La Boheme«.
—□—
»Rita-Rita«. Na splošno željo občinstva bo ponovno nastopila priljubljena umetnica »Rita-Rita«. »Rita-Rita« je naš absolvirala svojo turnejo na vseh večjih mestih Evrope in žela za svoje izvajanje povsod obilo priznanja. Da si bodo tudi manj premožni sloji lahko ogledali to ljubko, komaj enajstletno umetnico, ki

je žela pri svojem nastopu pri nas, dne 26. tm. obilo prisrčnih ovacij, je gl. uprava cene nekoliko znižala. Kakor pri njenem prvem nastopu, bo sodeloval tudi to pot celokupen vojaški orkester pod vodstvom kapelnika Herzega.

Slavnostna predstava o priliki petletnice ujedinenja se bo vršila v tuk. gledališču, dne 1. dec. ob 20. uri. Vprizori se jugoslovansko delo znanega dramatika Milana Ogrizoviča »Hasanaginica«. »Hasanaginica« bo nedvomno marsikomu še v dobrem spominu iz za lanskoletne vprizoritve. S spretnim umevanjem je znal Ogrizović skomponirati narodno pesem v grandiozno dramsko pesnitev, ki za ima povsod, kjerkoli vprizorjena, jako lep uspeh. Igralo se bo v originalu. Pri predstavi bo sodeloval celokupni vojaški orkester.

Nedeljski predstavi. V nedeljo, 2. dec. se vprizori popoldne ob 15. velezabavna Gogoljeva komedija »Zenitevi«, ki je pri vseh desedanjih vprizoritvah do cela zabavala občinstvo. O komediji »Zenitevi«, ki jo predstavljajo vsa večja in manjša odra, se je že mnogo govorilo in bi bila vsaka beseda skoro odveč. Povdarjamo le to, kdor se hoče od srca nasmejati, naj poseti nedeljsko popoldansko predstavo. Zvečer pa se vprizori ena najlepših Puccinijevih oper »La Boheme«. (Ab. E). V operi »La Boheme« se spaja nežno občutena lirična melodičnost s krepko dinamično, sugestivno dramatično v veličastno muzikalno delo, ki se lahko uvršča med prva dela glazbene literature. Predstava se vrši za ab. E in ne za izv., kot je bilo že najavljeno. Pripominjamo, da je v ab. E še več lepih vrst parternih sedev in lož na razpolago. — Pri vseh predstavah »La Boheme« sodeluje gosp. Ivo Skrivanič, tenor zagrebške opere.

Puccini: La Bohème. Včerajšnja premijera te svetovnoznane opere je bila pravi triumf za dirigenta, opernega ravnatelja g. A. Mitroviča. Z redko požrtvovalnostjo, ter z uprav nadčloveškim naporom in vztrajnostjo, je premagal g. Mitrovič vse težkote, katere vsebuje skladba na sebi in h katerim se še pridružijo domače umetniške razmere. Delo je bilo naštudirano kar najbolj temeljito in popolno priznanje zasluži režija, kakor tudi vsi sodelujoči, solisti, zbor in orkester, od katerih je bil vsak poedini z vidno ljubeznijo, pa tudi z veliko vneto na svojem mestu. Uspeh je bil rad tega tudi popoln. Gledališče je bilo polno obiskano in občinstvo ni štedilo s toplim, vedno in vedno se ponavljajočim aplavzom. Gospod Mitrovič se je s to vprizoritvijo pač najlepše proslavil ob priliki svoje prve obletnice poslovanja na tukajšnjem gledališču. Dokazal pa je tudi svojo izredno umetniško kvaliteto ter dirigentsko preudarnost in spretnost. Njegovo smotreno delovanje pomeni neprestano dviganje naše kulturne institucije od stopnje do stopnje. Venci, katere je prejel kot vidni izraz zaslužnega in toplega priznanja, so obenem tudi najlepša pohvala celemu sodelujočemu o-sobju, kateremu je g. Mitrovič najboljši učitelj in umetniški vodja. O priveditvi, katero moramo z ozirom na naše razmere oceniti kot sijajno, prinesemo natančnejšo oceno v prihodnji številki, po prvi reprizi. H. D.

Razno.

r Zakon v Rusiji. V Rusiji, kakor znano, ne poznajo cerkvenega zakona. Leta 1918 so izdali sovjeti tozadevno posebne predpise, po katerih razločujejo vpisane in nevpisane zakone. Pod zakonom razumevajo trajno skupnost obeh spolov. Pri vpisavanju skleneta zakonca, katero ime bosta v zakonu nosila, ali možovo ali ženino, ali pa oboje. Pri ločitvi je isti proces. Žena lahko nosi naprej možovo ime, ali pa zopet svoje deklisksko. Otroci imajo ono ime, ki so si ga stariši izbrali pri vpisovanju. Vpisani zakon se razlikuje od nevpisanega po tem, da vpisani ne more imeti obenem dveh žen, česar nevpisanemu nikdo ne brani. Po vpisanem zakonu je oni zakonec, ki je premožnejši, dolžan tudi po ločitvi zakona skrbeti za revnejšega, ne glede na to, ali je to žena ali mož. Ločitev zakona se lahko izvede ali po medsebojnem sporazumu ali pa na zahtevo enega ali drugega. Po ločitvi se lahko vsak ponovno omoži oziroma oženi.

Meinl-ov čaj
nove žetve

Mariborske vesti.

Maribor, 30. novembra 1923.

POMLAD V DECEMBRU.

Ko prideš mrazlega, vlažnega dne mimo trgovine cvetlic, se Ti nehote korak ustavi in pošlješ ljubeči pozdrav nežnim cveticam, ki Te spominjajo solca, gorkote, bujne pomladi. A mraz in skrbi te ženijo naprej v sivo vsakdanost.

A ves li, kje je gorak domek lepih cvetk, ki se razvijajo tako krasno, med tem ko so se v naravi njihove družice skrile pod zimsko odejo? V gorkih steklenih hišah, v negi spretnih vrtnarjev. Bi li jih rad videl?

Jutri se T iodpre tak domek, gorek in svetel in to, kar vidiš v izložbi v malem, vidiš tam v veliki množini in raznovrstnosti. Sprehajal se boš med pestrim cvetjem in cvetke Te bodo, zavitega v kožuček, vprašale: »Ali je zunaj res zima?«

Pridite na vrtno razstavo, ki jo priredi podjetje Džamonja in drugovi dne 1. in 2. decembra v prid otroške bolnice.

—□—

m Proslava praznika ujedinenja priredi glasbeno društvo »Drava« v soboto dne 1. dec. v vseh prostorih Narodnega doma a sledečim sporedom: 1.) V. Parma: Overtura k opereti »Caričine Amazonke«, orkester Drave; 2. Nagovor; 3. E. Adamič: Dan slovenski, moški zbor Drave; 4. Paderewski: Mennet op. 14. orkester Drave; 5. a) Prohaska: Poslednja noč, b) Konjović: Pod pendžere, tenor solo, poje g. Avgust Živko, na glasovirju spremlja gđ. Zacherl Minka; 6. F. S. Vilhar: Zbor devic iz opere »Smiljana«, ženski zbor Drave s spremljevanjem orkestra; 7. H. Sattner: Ruškine sanje, mešan zbor Drave; 8. G. Sebek: Zbor dervišev, orientalska scena; orkester Drave; 9. A. Hajdrih: Morje Adrijansko, izvajajo združeni pevski zbori; 10. Kralja Petra koračnica, orkester Drave. Po končanem sporedu, kateri bo trajal okoli pet četrt ure se vrši ples. Dvorane bodo zakurjene, stopnišče k dvoranam bode zaprto, tako, da se ni bati prepaha. Začetek točno ob 20. uri. Čisti dobiček je namenjen za nabavo harfe.

m Udrženje Jugoslovanskih narodnih železničarjev ter narodno železničarsko glasbeno društvo »Drava« priredita dne 2. decembra tl. ob 15. uri v veliki dvorani Narodnega doma odhodnico svojemu priljubljenemu predsedniku g. Avgustu Lukačiču, ki je nenadoma premeščen v Kotoribo. Prijatelji in znanci dobrodošli!

m Cvetlična razstava v prid Otroške bolnice. Vrtnarsko podjetje Džamonja in drugovi priredi dne 1. in 2. dec. tl. vrtnarsko razstavo v prid Otroške bolnice. Razstava bo trajala dnevno med 8. in 16. uro. Vstopnina znaša za odrasle 2 Din., za otroke 50 para. Prosimo cenj. občinstvo, da se razstave v čim večjem številu udeleži, ter s tem našo akcijo za zgradbo »Otroške bolnice« ponovno podpre. — Vhod v razstavo v Čopovi ulici. Marib. Slov. žensko društvo

m Kake ljudi zaposluje mestna občina? Prejeli smo: Pobiralec dinarske davščine nekj Smontara je prišel v soboto, dne 24. tm. v precej vinjenem stanju v hotel »Kosovo« in začel izvajati tam kontrolo radi dinarskega davka. Ko se ga je opozorilo, da v teh lokalih ni upravičen vršiti kontrole, ker izvršuje to drugo preglednik, je odgovoril, da ima naročilo od magistratnega ravnatelja, da nadzira predvsem »nacionalne gostilnice«, ker kontrolorji v teh gostilnah postopajo pristransko. To je očital pozneje tudi došlemu kontrolorju din. davka v pričo gostov. Obnašal pa se je tudi sicer ves čas zelo nedostojno in izrekel več žaljivih besed na račun narodnih gostilničarjev, tako, da so dobili navzoči gosti vtis, da mora biti ta gospod zelo zagrižen sovražnik našega naroda. Prosimo gospoda magistratnega ravnatelja pojasnil, na kateri podlagi je dal temu gospodu pooblastilo, da nadzira pred vsem naše gostilničarje, ker nam je znano, da za nemške gostilničarje do sedaj še ni določil nobenega posebnega — nadpreglednika. G. župana pa prosimo, da odslovi iz mestne službe sovražnika našega naroda in jih nadomesti z našimi ljudmi.

m Iz orjunaškega procesa. Zanimiva epizoda se je odigrala v tem procesu pri zasliševanju dr. Jerovška, ravnatelja Cirilova tiskarne. Gospod ravnatelj, ki je duhovnik, je pod prisego izpovedal, da utrpi Cirilova tiskarna za to, ker so stali trije majhni stroji tri dni in en velik stroj 6 tednov, na izgubljenem čistem dobičku 34.000 D. Zagovornik dr. S. je napravil opazko: »To bo zanimivo za davkarjole!« kar je izzvalo veliko veselost. Glavno pa še pride: Sodišče je priznalo kot odškodnino za dobiček Cirilovi tiskarni le 18.000 D ter a tem dokazalo, da prisegi duhovnika Jerovška ni verjelo.

m Five o' clock tea v Klub-Baru samo za občinstvo, artisti od večerne predstave ne sodelujejo.

m Ljudska knjižnica je tudi to soboto, na narodni praznik, odprta od 18. do 19. ure in sicer za vse občinstvo, kot tudi vse ostale sobote, torej ne samo za mladino.

m Protest proti redukciji invalidov. Mariborski invalidi najenergičnejše protestirajo proti brezsrčnemu in nesocialnemu odpuščanju ljubljanskih invalidov iz državne službe, posebno pa v zadnjem času pri oddelku za socialno politiko v Ljubljani. Pozdravljamo ukrep delegacije prizadetih invalidov, ki je podzela pri ministarstvu za socialno politiko potrebne korake. Izjavljamo, da smo vsak hip pripravljeni, da se ramo obrami borimo proti osebami, ki nastopajo proti zakonu o začasni pomoči vojnim žrtvam, da se enkrat za vselej prenehajo iz merodajnih mest take kršitve ter se one osebe reducirajo, ki še sedaj nimajo smisla za zakone SHS, temveč še vedno bolehalo na staro-avstrijskih zakonih v neprid zakonu o začasni pomoči vojnim žrtvam, glasom katerega tudi najenergičnejše vztrajamo na tem, da se vojne žrtve nastavlajo, ne pa odstavljajo. — Vojne žrtve v Mariboru.

m Popravite strošne žlebe! Mi smo že o priliki asfaltiranja pločnikov opozarjali pristojno oblast na pokvarjene strošne žlebe, očitvidno pa se ni prav nič zgodilo. Ob sedanjem mokrem vremenu kar teče od streh in skoraj vsaka druga hiša ima svojo brezplačno pršno kopel, kar je za pasante skrajno neprijetno. Svoji čas je imela tudi policija nalog, paziti na take nedostatke, danes pa se za to nihče ne zmeni. Če je že hišni gospodar sam tako malomaren, bi bila dolžnost pristojne oblasti, da ga na to spomni.

m Hotel Kosovo. Vsako soboto koncert. Podaljšana policijska ura. Izvrstna stara in nova vina. Dnevno čevabčiči po 1 D, različni po 3 D.

m K odhodnici g. Lukačiča. Prejeli som: Kat. omladina je preložila svojo prireditev, ki se je imela vršiti dne 2. decembra v Narodnem domu, da omogoči prireditev odhodnice g. v. rev. Lukačiču.

m Trgovina s pisalnimi stroji Ant. R. Legat je spet v prijetnem položaju, da prinaša novost in sicer pisalni stroj z električnim pogonom (Mercedes Elektra). Neobvezna proizvajanja samo za odrasle se vršijo v nedeljo dne 2. decembra ter v pondeljek dne 3. decembra med 11.—12. uro v zasebnem učilišču Legat, Maribor, Vrazova ulica 4 (nasproti Narodne banke). Vsi interesi prijazno povabljeni!

m Restavracija »Narodni dom« ima na razpolago okusno renoviran salon, lepe zračne sobe za klube in obnovljeno kegljišče. Izrečno pristna domača vina. Abonentji se sprejemajo po 20 Dinarjev dnevno.

m Vrtno razstavo v prid Otroške bolnice priredi podjetje Džamonja in drugovi dne 1. in 2. dec. Razstava bo odprta od 8.—16. ure. Iz prijaznosti bo igral dijaški kvartet. Vstopnina za odrasle 2 Din., za deco 50 para. Kdor se posebno zanima, si lahko tudi ogleda semensko oddeljenje. Pridite v čim večjem številu. Prispevek, ki nam ga podarite za zgradbo Otroške bolnice, vam obilo plača čaroben pogled!

m Mesto venca na krsto gospe Dr. Frank-ove je poklonil g. Dr. V. Marin Glasbenemu društvu »Drava« 100 Din., za kar se mu odbor najtopleje zahvaljuje.

m Grajska klet. Danes, petek 30. nov. in nedeljo 2. decembra koncert nar. žel. gl. godbe »Drava«. Začete ob 20. uri.

m Umetniški klub »Grohar« v Mariboru je sklenil v odborovi seji, da otvori začetkom decemb. za svoje članstvo potrebni večerni akt. Ker pa bode nekaj prostorov še nezasedenih javi vodstvo vsem nečlanom, ki reflektirajo na poset tega tečaja, da se oglasijo najpozneje do 5. dec. 1923 pismenim potom na naslov: Jos. Zagar, podpredsednik kluba »Grohar«, drž. gimnazija.

m Kavarna Promenada. Danes sobota ob pol 16. uri kakor vsaki dan ob 20. uri koncert. Igra znani češki pianist Chaloupa. Izvrstna vina, specialiteta ribiževo vino. Dnevno sveže domače pecivo.

m Darilo protituberkulozi ligi. Namesto venca na grob pokojnemu tovarišu gospodu ravnatelju mestne klavnice Alojziju Kern je darovalo društvo magistratnih uradnikov v Mariboru protituberkulozi ligi v Mariboru 250 Din. — Ta dar naj bode opomin tudi drugim društvom in zasebnikom, da se spominjajo delovanja lige. — Kak obrat ima v Stolni ulici 5 poslujoči ambulatorij, sledi že iz tega, da je 27. tm. prišlo k večerni viziti 13 novih bolnikov. Vse zdravljenje je brezplačno, tudi gospodje zdravniki — v prvi vrsti gospod dr. Jurčko — poslujejo brez vsake odškodnine ali nagrade. To človekoljubnost naj bi podpirali in podprli oni, ki zmorejo tak dar, šteli jih bomo v vrsto onih, ki imajo usmiljeno srce, za trpeče brate in sestre. Kdor ne najde prave strune za darilo, ta ne pozna gorja, ki se ga vsak dan vidi v ambulatoriju lige. Liga vabi vsakogar, da si ogleda in priuči delovanje ambulatorija, gotovo se bode odločil za kak dar, četudi v malem znesku. Liga pripravlja za prihodnjo spomlad solnčene na tuberkulozi obolelih v bližini Maribora in v Slov. Bistrici. Vse priprave so že v teku — manjka pa sredstev. — Liga kliče na pomoč, priskočite ji v pomoč vsi oni, ki imate usmiljeno srce, in če tudi z malim darom.

m Prislina poravnava. Nad tvrdo Macun & Fabiani v Mariboru je uvedeno poravnalno postopanje. Poravnalni upraviitelj je dr. Igo Janč. Terjatve naj se prijavijo do dne 24. decembra na okrožno sodišče v Mariboru. Narok je razpisani za dne 27. decembra. Tvrda ponuja 25 odstotno poravnalno kvoto, plačljivo v tromesečnih obrokih.

m Mariborsko gasilno društvo si je nabavilo zopet novo brigalnico, namenjeno predvsem za pomoč okoliških občin, ki si pri današnji draginji same ne morejo nabaviti potrebnega novega in modernega gasilnega orodja. Mariborsko gasilno društvo je že nešteto krat prihitelo na pomoč bližnjim in oddaljenjšim občinam in je bilo s svojo moderno opremo vedno najsigurnejša pomoč pri požarih. Zato tudi upravičeno pričakuje, da bodo zlasti okoliške občine in posestniki ter velepodjetja prispevala s primernimi zneski v svrhu kritja dolga, ki si ga je nakopalo društvo z nabavo nove brigalne.

m Kavarna Frankopan. Od danes naprej dnevno koncert. Z izborna pijačo in domačimi močnatimi jedili preskrbljeno.

m Opozorjamo na oglas tvrde Dolček in Marini o prodaji ostankov po znižanih cenah.

m Iz policijske kronike. Alojzij V., doma iz Prage, se je večerj popoldne zgrudil na Tržaški cesti. Zdravnik je konstatiral popolno onemoglost. Mož je brez vsakih sredstev in je bil dalje časa brez posla. Po okrevanju bo odpremljen v domovino. — H. trgovecu Martinzu v Gosposki ulici je prišla pred par dnevi neka ženska ter se mu predstavila kot žena nekega znanega trgovca. Prosil ga je, naj ji posodi 1000 D, ker je pozabila denar. Martinz ji je to uslugo napravil, pozneje pa je zvedel od dotičnega trgovca, da je nasedel sleparki. Žensko je policija izsledila v nekem tukajšnjem hotelu. Osumljena je tudi tajne prostitucije. Zagovarjala se bo pred sodiščem, za enkrat pa premišluje v policijskih zaporih. — Iz Varšave je despetlo večerj trideset ciganyov - godbenikov, ki so izgnani iz Poljske. Vsi so pristojni v Kragujevac. V Mariboru pa se je njih število pomnožilo, ker je sinoči neka ciganka v zaporu povila zdravega ciganka. — Od avstrijskih oblasti je bil večerj izročen mariborski policiji nek Ljudovít J., ki je bil pred več meseci od

niškega sodišča obsojen na pet let robije radi ponarejanja 1000lirskih bankovcev. Pozneje je iz zaporov pobežnil ter bil sedaj izsleden na Dunaju.

m Požar! Sinoči so se v hiši Koroška cesta 80 vnele v dimniku saje. Ogenj so domačini kmalu pogasili. Vzrok leži v tem, ker stanovalci vsled visokih dimniškarskih tarifov ne puste redno pometa. Seveda bo po tozadevnih predpisih pozvan na odgovor — dimnikar!

Kultura in umetnost

x Občni zbor Zgodovinskega društva v Mariboru se je vršil minuli petek v mali kazinski dvorani. Bil je to 15. občni zbor, na katerem je predsednik dr. Fran Kovačič podal kratak pregled dvojeletnega delovanja društva, ki se v svojem »Časopisu« bavi z zgodovino iz narodopisom slovenske Stajerske, Koroške in Prekmurja. Veljavno znanstveno delo je podpirala nekaj časa celo avstrijska vlada. Tajniško poročilo je podal profesor Janko Glaser. Blagajniško poročilo je podal v odsotnosti blagajniški predsednik. Društvo se bori z velikimi težkočami in se vzdržuje skoraj izključno od članarine, ki je za leto 1924 odmerjena na 40 D. Društvo šteje 400 članov. Za častna člana društva sta bila izvoljena monsignor Franjo Bulič, zgodovinar svetovnega slovesa in vseučilišni profesor dr. Matija Murko, jezikovni narodoslave ter soustanovitelj društva.

x Pohorje. Spisal J. Koprivnik. Dodatno k naši oceni knjige v torkovi številki pristavljamo, da se dobiva samo pri založništvu, Sokolskem društvu v Mariboru (uradne ure ob nedeljah od 10. do pol 12.) po že omenjeni ceni 15 D; po pošti stane knjiga pri naprej poslanem denarju 17 D, po povzetju pa 18.50 Din.

x Janez Jalen, Dom. Drama v štirih dejanjih. V Ljubljani 1923. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena 22 D. — Naša dramatika je v Jalenovim Domu pridobila prav čeden prinos v razvojni orti naše ljudske in narodne igre. O knjigi še spregovorimo.

x »Ženski svet«. Enajsta številka »Ženskega sveta« pinaša sledečo vsebino: O-brazi in duše IX. — Eliza Orszekova (dr. Iv. Prijatelj). — A. I. Kuprin-Hocevarjeva: Olesja. — Dr. Iv. Lah: Gabrijan in Sembilja. — Manica: Štirje akti. — S.: Gospodinja in služkinja. — O socialnem delovanju londonske reševalne armade. — Ljermontov-Matelič: Tamara. (Pesem). — Izvestja: Društvena poročila. — Po ženskem svetu. — Materinstvo. Higijena. — Kuhinja. — Gospodinjstvo. — Književnost. — Razgovori. — Priloga z riselje - risbami in križci. — S. prihodnjo številko se zaključuje prvi letnik »Ženskega sveta«. Opozarjajo se cenj. naročnice, da pravočasno obnove naročitev za prihodnje leto, ker prihaja v Jugoslavijo le omejeno število izvodov tega lista. — Uprava ponovno obnavlja prošnjo, da naročnice poravnajo ostalo naročnino za tekoče leto. Žal je še mnogo takih, ki se na prošnje uprave, ki je bila zamudnicam dostavljena s položnico celo pismenim potom (kar povzroča nov trošek upravi) še vedno niso odzvale z naročnino. Presenetljivo in žalostno je dejstvo, da kljub temu, da imamo o vsaki priliki polna usta sočutnih besed za naše neodrešene rojake, smo v dejanjih proti njim tako brezbrilni. Dolžnost je tedaj vsakega naročnika in naročnice, ki je prejemal »Ženski svet«, ne da bi bil vrnil takoj prvo številko, da naročnino za tekoče leto takoj poravna.

x Južna Srbija. Prejeli smo oktober-sko številko dobro urejene revije, ki izhaja v Skoplju pod uredništvom gg. Milana Čemerikića in Gliša Elezovića. Navajamo vsebino 33-34 številke: Prilozi za prehistoriju Južne Srbije — prof. Vojin Hadži Popović — Poslušnost (pesma) — s francuskog A. G. Mi. (pesma) Jovan Tanić. — Uzvišenje (pesma) Jovan Tanić O običajima i načinu života Turaka od Bartolomeja Georgijevića — Stjepan M. Obranović. Austrisko-evropski diplomatski spor — dr. Grga Novak. — Srpsko-hrvatsko pitanje Marko P. Gjemović. — Sokolari kao društvena i vojnička organizacija Gl. Elezović. — Nova psihologija i nova kultura. Vladimir Vujić. Revija toplo priporočamo našim knjižnicam in drugim interesoim,

Sokolstvo.

V NEDELJO NA MANIFESTACIJO V NARODNI DOMI

Odbor Sokola v Mariboru poziva še enkrat narodno občinstvo na proslavo petletnice ujedinenja, ki bo v soboto 1. dec. ob 11. uri dop. v veliki dvorani Narodnega doma.

o Sokolsko praznovanje ujedinenja. Dne 1. decembra t. l. priredi Sokolsko društvo v Mariboru slavnostno manifestacijo v proslavo petletnice ujedinenja. Najsvetejša dolžnost vsakega člana in članice je, da se te proslave udeleži. Zakaj naš veliki Tyrš je vse svoje življenje iskal vedno le en edini cilj: svobodo, in mi, ki hočemo biti njegovi učenci, kažemo zelo malo smisla za njegove ideje, če se ne spominjamo naše svobode sedaj, ko smo se rešili izpod tujčevega jarma, če pozabimo tako hitro, kako nam je bilo še komaj pred petimi leti. In prav ob petletnici te osvoboditve, ko stegajo sovrane hidre vedno drzneje svoje grabčljive prste po naših najsvetejših idealih, posebno sedaj naj stoji Sokolstvo krepko na straži. Zato vabim tudi vse Sokolstvu naklonjeno občinstvo, da se udeleži proslave v največjem številu. Ob 11. uri dopoldne je v veliki dvorani Narodnega doma slavnostna manifestacija. Govori br. dr. Kovačič. Obenem s proslavo združimo tudi »Savezni dan«. — Zdravo! — Načelnik kulturno-prosv. odseka.

o Telovadna akademija v proslavo 10-letnice obstoja Mariborske Sokolske župe 8. decembra se ne vrši, kakor je bilo prvotno naznanjeno, v Narodnem domu, ampak radi pričakovane mogobrojne udeležbe v Götzovi dvorani. Sokolsko misleči Maribor z okolico jo bo napolnil do zadnjega kotička. — Zdravo!

o Načelstvo Kola Jahačev ima svojo redno sejo v četrtek, dne 6. dec. t. l., h kateri se vabijo vsi člani načelstva. Članstvu se naznanja, da se vršijo redovito jahalne vaje vsako nedeljo ob 8. uri dop. — Načelnik.

Sport.

: Kolesarski klub »Perun« pozivlja vse svoje članstvo, da se v častnem številu odzove bratskega Delavskega kolesarskega društva v Mariboru, koje nas vabi na Miklavžev večer dne 2. decembra ob 20. uri zvečer v Götzovo dvorano.

Objave.

§ Društvo »Jadrani« v Mariboru objavlja: Moški zbor ima vajo prihodnji teden v torek in petek. Gospodične pa se naj priglase v sredo v dvorani hotela »Kosovo«.

§ Orkestralni odsek Glasbene Matice naznanja svojim članom, da je dospel orkestralni material o pepelnici noči ter da se vrši prihodnja orkestralna vaja v ponedeljek, dne 3. decembra ob 20. uri. Točnost!

§ Modele obeh spotov, ki si hočejo pridobiti prav izdaten postranski zaslужek v večernih urah, sprejme umetniški klub »Grohar«. Ponudbe in priglasitve pisno je čim prej treba nasloviti na g. Jos. Žagar, podpredsednik kluba Grohar, drž. gimnazija.

§ Sv. Miklavž pride v sredo dne 5. decembra 1923 z vsem svojim nebeškim in peklenkim spremstvom točno ob 8. uri zvečer v Sokolski dom v Studenih, kjer bo: 1. poslušal godbo, 2. gledal nastop naraščaja, 3. nastopil sam in obdaroval vsakega, za katerega mu bo kdo kaj izročil, 4. se zabaval pri pogrnenih mizah ob zvokih nalašč v ta namen po-

množenega koncertnega orkestra in to samo do 11. ure. Vstop imajo samo vabljeni odrasli prijatelji sv. Miklavža in studenskega Sokola in po njih vpeljani gostje, ki so čistega jugoslovenskega srca in misli. Darila samo za odrasle obdarovance sprejema dne 3., 4. in 5. dec. zvečer od 6.—7. ure Miklavžev poverjenik v Sokolskem domu proti garancijskemu listku v vrednosti 2 Din. — Vsako darilo mora imeti razločen naslov, komur je namenjeno. Vstopnina prostovoljna.

§ Šolsko mladino v Studenih obišče sv. Miklavž v sredo dne 5. dec. in sicer ob 3. uri popoldne v »Sokolskem domu«.

§ Kaj prinese sv. Miklavž našim malčkom? O tem na razmišljajo te dni samo radovedne otroške glavice, ampak tudi starši; seveda vsak iz svojega stališča, zlasti v sedanjih težkih časih in razmerah. Otroka naj ima veselje in korist. Pa predrago ne sme biti, ker sv. Miklavž je tudi primoran računati z razmerami. Kdor hoče napraviti otroku veselje in mu podariti trajen spomin na sv. Miklavža z malenkostnimi stroški, ta naj kupi za Miklavža Ciril-Metodov kolarček »Kraljevič Marko«, ki se dobi pri tvrdkah Weixl in Brišnik in stane samo 5 Din.

§ Študijska knjižnica je občinstvu odprta vsak delavnik med 15. in 17. uro. Vstop v knjižnico čitalnico, kjer so na razpolago vsi časopisi in druga literatura, je popolnoma prost. Za izposojevanje knjig na dom pa je plačati enkratno pristojbino, ki iznaša za letošnje leto 10 D. Interesentje z dežele, ki so odvisni od železniških zvez, lahko obiščejo knjižnico tudi predpoldne od 9.—12. ure.

§ Mestni kino. »Smrtna vožnja v zraku«, v 5 činih, V. in zadnji del veleznarjive pustolovščine »Jahač brez glave«, v glavni vlogi Harry Piel, se predvaja v petek, soboto, nedeljo in ponedeljek.

Izpred sodišča.

Nasilni ločeni mož.

40letni Ivan Trojnik, posestnice mož v Novivasi, okraj Ptuj, ki je že 23krat predkaznovan, živi sodnijsko ločen od svoje žene Frančiške. Klatji se po svetu in pride tu in tam na dom svoje žene. Tako je prišel tudi 5. in 31. oktobra domov. Sprl se je s svojo ločeno ženo ter ji tekom prepira s sekuro razbil pohištvo, posodo, 2 svetilki, 2 srpa, valjar, kovčeg, 2 steklenici, raztrgal 2 okonski pregrinjali, razsekal naglavni robec in eno knjigo. Svojemu pastorku Jakobu Krajncu in svoji ženi pa je grozil, da ju ubije. Oba sta vsled te grožnje v opravičenem strahu pred podivjanim človekom. Sosedji Mariji Junger, k kateri sta zbežala sin in mati pred nasilnežem, je razbil okno in krožnik. — Trojnik, ki mu očitana dejanja prizna, je bil obsojen na 6 mesecev težke ječe.

Tatvina gonilnega jermena.

24letni delavec Friderik Ferenc, ki je bil pri tvrdki I. Domicel v Mariboru, Koroska cesta 43 zaposlen, je dne 21. sept. ukradel svojemu delodajalcu od 9 m dolgega gonilnega jermena 7 m v vrednosti 4000 K. Obsojen je bil radi hudodelstva tatvine na 2 meseca teške ječe.

Zopet § 104.

Dne 17. julija na večer je pregledaval magistratni uradnik Alojz Markovič v gostilni Konrada Snuderla na Frankopanovi cesti, če so vsi gostje plačali dani davek. Pri tem je uradnik pozval nekega navzočega gosta, ki še ni plačal davka, da ga plača. Brez potrebe se je vmešaval 39-letni mesar Ferdinand Knapič v uradni posel ter zahteval od Markoviča, da se legitimira. Kljub temu, da je gostilničar ponovno povedal Kna-

Pierre Loti:

Azijada.

(Konec.) (37)

»A Ahmed!« ... vprašam.
»Odsel! Na vojno so ga poklicali.«
»Pridem k Erikuari, njegovi sestri.«
»Da, odšel je,« pravi. »Bil je v Batumu. Po bitki ne dobimo več glasu o njem.«

Črni obrvi hanume Erikulare so se bolestno skrčili; iskreno je žalovala za bratom, ki jo je ugrabili. Tudi Alemšah je jela jokati.

Napotil sem se v Kadidžino hišo. Tu sem izvedel, da se je starka izselila. Nikomur ni bilo znano, kam.

II.

Krenil sem do mošeje Mehmeda Fatija, v bližino Azijadine hiše. Misli so mi bile tako zmedene, da si nisem mogel pripraviti določene načrta, po katerem bi se bil ravnal. Popoloma sem podlegel čustvom; le eno potrebo sem imel: videti njo, Azijado.

Prehodil sem dolgo pot med razvalinami in kupi pepela, kjer je še nedavno stal bogati Fanar; zdaj se je razprostiralo tod nepregledno pogorišče, dolga vrsta ulic, ki so bile docela zabarikadirane s črnim in požganim tramovjem. Tak je postala tista Fanar, ki sem ga prehodil vsak večer, vračajoč se veselega erca v Ejub, kjer me je čakala ljubica...

Na ulicah je bilo živahno. Še vedno so odhajale nove množice brambovcov pod puško. Gruče teh napol vojaško oblečenih mož so se zbirale na vogalih in na trgih, razvijajoč stare praporje z belimi napisi.

Po dolgi hoji sem se približal ulici, kjer je bivala ona. Bil sem pred mošejo Mehmeda Fatija...

Vsenaokoli je sijalo solnce. Praznota, ki je čepela na trgu, mi je vsiljevala mračne misli. Tam spodaj na ulici ni bilo ne človeka; edin glas, ki ga je bilo slišati, je bil glas mojih korakov.

Čez nekaj časa je prilezla odnekod stara ženska in se vlekla tesno kraj zida; pod zagibi plašča je bilo videti gole, suhe, kakor eben črne noge; prikimavala je z glavo in govorila sama s seboj. Bila je Kadidža.

Starka me je spoznala. Iz prsi se ji je izvil Ah! podoben vzklík, spremljan

od smeha, ki je silno spominjal na zamolklo hehetanje zamorcev ali bedasto drečanje opic.

»Azijada!« sem jo vprašal.
»Ölü, ölü!« je izgovorila z glupim užitek, naglašujoč strašne besede, ki v tatarščini pomenijo smrt.

»Ölü, ölmüş!« je vpila nad menoj, misleč, da je nisem razumel.

In s smehom, izražajočim mržnjo in zadovoljstvo hkrati, me je sledila, ponavljajoč brez usmiljenja grozopolne besede: »Mrtva, mrtva... Umrta!«

Trenutno človek niti ne razume pomena besed, ki ga zadenejo naglo ko blisk iz oblakov; bolest potrebuje časa, preden se razvije in zgrabi, stisne srce. Stopal sem dalje in se čudil, kaj je moja notranjost mirna ko poprej. Starka pa je šla za menoj; zdelo se mi je, da so iz njenih zoprnih čeljusti še zmiraj prihajale strahotne besede: ölü! ölü!

Čutil sem, da me preganja besno sovražstvo žene, ki je zvesto služila oni, katero sem jaz usmrtil. Bal sem se ozreti nazaj in jo vprašati kaj več; kakor pijan sem se opotekal po kameniti ulici...

III.

Zavedel sem se in opazil, da sem stal pred mramornato fontano tik hiše, ki je bila poslikana s tulipani in žoltimi metulji; bila je to hiša, kjer je poprej bivala Azijada. Sedel sem, a v glavi se mi je vrtelo; temne in zapuščene hiše so plesale pred mojimi očmi smrtni ples. Moje čelo se je dotikalo mramora in kri je curknila na desko. Stara, črna roka je posegala v hladno studenčnico in mi namakala čelo... Sledeč napol zavestno to roko, sem opazil Kadidžo, ki je jokala; stokaje sem ji stisnil staro, opičji šapi podobno roko...

Ljudje, ki so šli mimo, se niso brigali za naju. Zvedavo so brali liste, ki so prinesli prve vesti o karski bitki. Bilo je to na začetku vojne in usoda islama je zdela zapečaten.

IV.

Je veille, et nuit et jour, mon front rêve enflammé,
Ma joue en pleurs ruisselle,
De puis qu'Albeide dans la tombe a fermé
Ses beaux yeux de gazelle.

(V. Hugo, Orientales).

Roke so se mi oklepale mrzlega predmeta, v zemljo zasajenega mramornega stebra.

Mramor je bil višnjevo poslikan in na vrhu okrašen z reliefom zlatih rož. Še zdaj jih vidim pred sabo, te zlate rože in izbočene turške pismenke, ki sem jih prebiral srepro, skoraj brez zavesti...

Bil je eden izmed onih nagrobnikov, ki jih v Turčiji dajejo ženam. Sedel sem na zemlji — na velikem pokopališču Kasim-paškem.

Rdečkasta, sveže prekoprana prst je označevala mesto, kamor so nedavno položili njene ostanke; izmed zemlje so molele s koreninami kvišku obrnjene rastline, kakor jih je vrgla lopata; povsod okoli groba je poganjala trava in divje cvetlice so dišale med gomilami in na samih grobeh.

Pokopališče ni bilo podobno evropskim pokopališčem; bila je velika, dolgočasna puščava z golimi grički, zasajenimi tuintam s črnimi cipresami in v senci teh ogromnih dreves so ležali grobovi, starodavni spomeniki, bizarni turški nagrobniki s tarbuši in turbani.

Pod menoj, docela v daljavi, se je blestel Zlati rog, za njim znane silhuete Stambula in tam spodaj... Ejub!

Bil je poletni večer. Zemlja, suha trava, vse je bilo vlažno, le mramor je ohranil ledenomrzli lesk. Vse krog mene je imelo nenavadno podobo, v kakršni se človeku dozdeva svet, kadar nastopajo velike, odločilne krize, ko se kuje usoda ljudi ali držav.

Iz daljave so prihajali zvoki fanfar; to so se vojaki odpravljali na bojišče. Čuden je bil zvok turških fanfar; zdelo se je, da je v njegovem timbru trepetal zadnji hallali islamizma in Orienta, labodja pesem velikega Cengizovega plemena.

Bil sem opasan s turškim jataganom in oblečen v uniformo jüzbaša; moje ime je bilo Arif-Ussam. Ugodili so prošnji in me dodelili sprednjim stražam; drugega dne sem imel kreniti na bojišče.

Neizmerna in pobožna toga je ležala nad sveto islamsko zemljo; zahajajoče solnce je prodiralo skozi vejevje cipres in zlatilo nagrobnike. V tem trenutku je bilo pokopališče podobno velikemu Allahovemu templju; taka tišina je vladala v njem, da se je zdelo, kakor da pokopališče moli.

V moji domišljiji je bilo nalik prozorni zavesi, ki sem skozi njo gledal vse svoje življenje, vrveče v pestri zmesi doživljajev in sanj. Vse sem videl: daljne dežele, ki sem jih prehodil, prijatelje,

brata, žene raznih barv, ki sem jih ljubil in rojstno hišo, katero sem ostavil za vedno, sence starih lip in staro mater...

Zavoljo nje, ki leži tu pod zemljo, sem pozabil na vse. Ona me je ljubila z najglobljejo in najčistejšo ljubeznijo, in ko mene ni bilo več, je njeno življenje tiho ko dogorela sveča ugasnilo za pozlačenimi mrežami harema. Umrla je tako udano kakor je ljubila: še v tej grozni uri ni imela občutkov in ukorov zame... Zdelo se mi je, da sem silil iz groba njen tihi, drhteči šepet: »Glej, jaz sem črkeska sužnja, nič več... Ali Ti, Loti, lahko odideš, če ti je volja; stori, kakor se ti zdi potrebno.«

V daljavi so slovesno pozvnanje fanfare in njihov glas je bil jasen kakor glas svetopisemskih fanfar na sodnji dan; ti soč mož je vzklikalo strašno Allahovo ime in njih oddaljeni trušč je zdajpazdaj zavel tudi na pokopališče, prinašajoč v njegov molitveni molk hrupne glasove življenja.

Solnce je tonilo za ejubski holm in svetla poletna noč je padala na Osmanovo carstvo...

Tu spodaj, blizu mene, tako blizu, da se me je lotevala groza... je tröhnelo to, kar mi je bilo najdražje... Moj Bog, ali je zoprna, razkrajajoča se gmota vse, kar ostane od človeka?... Morda pa res obstoji tista nedoločena bitnost, ki ji pravijo duša? Morda je nje večna substanca skrita v večernem molku, ki napolnjuje prido; morda obstoji nekaj, kar sliči in razume moje ihtenje...

Moj Bog — srce, odrevenelo srce, se je jelo odpirati utehi, ki jo dajejo človeške religije. In padale so solze in so močile vlažno grudo... Ah, že kmalu bom izvedel, ali ni v kupu prsti začetek in konec vsega, čemur se pravi človek. Smrt, smrt, bela nevesta na pragu neznanega Jutri...

V.

Dostavek.

V stambulskem listu »Džeridej-hava-diš« je izšla sledeča vest:

»Med padlimi v zadnji karski bitki so našli telo mladega častnika, ki je poprej služil v angleški mornarici in je bil pred kratkim sprejet v turško službo pod imenom Arif-Ussam-effendi.«

Bil je pokopan med hrabrimi bojovníki za islam (ki naj jih Mohamed sprejme!) na vznožju Kizil-Tepe v Kasadžemirskih planinah.

Konec.

piču, da pozna Markoviča osebno kot magistratnega uradnika, ki je opravičen pobirati dinarski davek. Knopič ni miroval. Vstrajal je pri svoji zahtevi ter končno žalil Markoviča z besedami: »Vamimate pravice kontrolirati, Vi švindler, feigling, halts ihn auf«. Knopič prisna, da je izrekel napram Markoviču, ki se ni hotel legitimirati besede: »To že mora biti neki švindler« v ostalem pa taji nadaljne mu očitane žaljivke. Okrožno sodišče ga je obsodilo radi progreska po § 104. srb. k. z. na 14 dni zapora.

Z nožem hotel zagovarjati ljubico.

Dne 23. septembra zvečer so popivali v Dobrenju 24letni posestniški sin Tomaz Šipek iz Dobrenja, okraj Maribor, s svojo ljubico Jožefo Stanec, Ivan Stanec, Antonija Šipek, Jožef Gradišnik in Marija Stanec. Na potu domov sta se sestri Jožefa in Marija Stanec nekaj sporekli. Radi tega sta posegla vmes Tomaz Šipek in Jožef Gradišnik, fant Marije Stanec, ki sta se potegnila vsak za svojo ljubico. Šipek je imel takoj nož v rokah, hoteč z istim Gradišnika zabosti, a je po nesreči zadel z nožem svojo ljubico v trebuh in jo smrtno nevarno poškodoval. Gradišnika pa je pri tem pod desnim očesom in v hrbet lahko ranil. Da bi prepričal razdružil, je posegel v mež Ivan Stanec, ki je takisto zadobil v bodljaj v desno podlaktje. Šipek odkrito prizna, da je iz jeze hotel zabosti Gradišnika, a je po nesreči zadel Jožefo Stanec, skuša pa se zagovarjati s popolno pijanostjo. Obsojen je bil radi prestopka zoper varnost življenja na 3 mesece zapora.

Tast in zet.

Dne 27. avgusta so skladali 25letni posestnik Jožef Emeršič pri Sv. Lovrencu na Dr. p. okraj Ptuj, njegova žena in svakinja Ana Hortiš seno z voza. Pri tem delu sta se sprla zakonca Emeršič. Oče odnosno tast Stefan Hertiš je segel vmes. Zagrozil je svojemu zetu, da se bosta že še pogovorila o tem, kar je o njem govoril v gostilni. Zet je tasta zavrnil ter mu zaukazal, naj se spravi v štibek. Ko mu je tast odgovoril, da mu ne pritiče samo »štibek«, ampak tudi izhod iz njega, je skočil zet z voza, ter na-

skočil svojega tasta. Hotel ga je vrci na tla, a ko se mu to ni posrečilo, ga je prijel okoli rok in prs ter ga sunil ob jednem z okovanim vojaškim čevljem v desno koleno, tako, da je napadeni padel na hrbet. Sedaj je pokleknil nanj ter ga suval s svojimi koleni v njegova kolena. S tem je Emeršič svojega tasta težko telesno poškodoval. Poškodovani je zadobil namreč prelom desne golenice ter zmečkanino okostnice. Emeršič, ki svoje dejanje prizna, izgovarja pa se s silobranom, je bil pred okrožnim sodiščem obsojen radi težke telesne poškodbe na 1 mesec ječe.

Gospodarstvo.

g Blagovne borze 29. nov. Novi Sad: pšenica bačka 320-325, sremska 317,5, koruza bačka 200-205, sremska stara 235, banatska 215, fižol beli 510, moka »2« 400.

g Tedenski sejem v Zagrebu 28. nov. Sejem povprečno slab. Precej je bilo svinj, zlasti iz Srbije in Vojvodine, a so se slabo prodajale, skoro edino za Slovenijo. Cene za 1 kg žive teže: voli I 13,25 do 14,50, II 13-14, III 10-11, bosanski I 12-13, II 10,50-11,50, III 9-10, junice 11,25-13, krave I 11,25-12, II 10-11, teleta I 22-22,50, II 21-21,50, III 9-10, svinje pitane 25-26,25, pitane sremske 26,25-27,50, II 22,50. Krma za met. stot: seno 100-115, otava 125-150, detelja 125 do 150, slama 87,50-100. Drva za vez (2 kub. m) 250-475. Zelje za glavo 0,75 do 1,25 D.

g Tržne cene v Mariboru, dne 30. nov.: jabolka kg 3-6 D, hruške 5-8 D, krompir 1-1,50 D, kupček 1 D, mleko l 3,50-4 D, smetana l 15-16 D, surovo maslo kg 45-48 D, jajca, kom 2-2,50 D, fižol l 3-4,50 D, zelje, glava -75-1 D, kisló zelje kg 3-4 D, repa, kislá 2 D.

g Trgovinska pogajanja z Avstrijo, ki bi imela pričeti že ta mesec, so odložena, ker aša vlada noče sklepati trg. pogodb z drugimi državami, predno ne sprejme narodna skupščina zakona o splošni carinski tarifi. Pogajanja se bodo namreč vodila na temelju tarife vezanja.

g Carine prost uvoz potrebščin in strojev za obrtnike in industrijalce. Obrtniki, kmetovalci in njih družbe ter indu-

strijalci lahko uvažajo za svoja podjetja in potrebe sledede predmete carine prosto, ne glede na to, odkod se ti predmeti uvažajo: parni kotli s pripremo, stroji in motorji, transmisije, transformatorji, električni material, orodje vsake vrste za industrijo, obrt in kmetijstvo, sesalke in mostne tehnice (?), vsa olja za mazanje, sredstva za vzdrževanje strojev in orodja, posamezni deli teh, plinovo olje, nafta, bencin in vse vrste mineralnega olja razen cizerina, premog, črno oglje in briket. Pri carinjenju je treba obenem z deklaracijo predložiti potrdilo pristojne trgovske in obrtne zbornice, da je dotičnik upravičen izvrševati navedeno obrt in da potrebuje uvožene predmete za svojo lastno potrebo. Potrdilo je potrebno za vsako pošiljko posebej in morajo v njem biti navedeni vsi uvoženi predmeti, ki naj se oproste carine. Za dopolnilne dele strojev je razen tega še potrebno predhodno dovoljenje generalne direkcije carin. Nadalje so carine oproščeni sledeči predmeti, če jih ni v državi v zadostni količini in sicer: stavbeni material, material za električne, vodovodne, plinske in tvorniške napeljave, pomožni kemijski material in barve za pridelovanje predmetov, surovine za podelovanje ter polizdelki, ki služijo za tehnično izdelovanje predmetov, vsi po prejšnjem odobrili generalne direkcije carin v Beogradu. Za uvoz teh predmetov je potrebno najprej uverjenje ministrstva trgovine, oddelek V., da takih predmetov v naši državi ni v zadostni količini ali da se sploh ne izdelujejo, in potem prošnja za dovoljenje prostega uvoza potom pristojne carinarnice na glavno direkcijo carin. V slučaju, da se dožene, da je uvoznik uporabljal uvoženo blago za druge namene, kakor pa je prijavil pri uvozu, se uvede proti njemu carinsko-kazensko postopanje. Potrdila trgovske zbornice so veljavna samo tri mesece in se morajo, ako se med tem blago še ni uvozilo, obnoviti.

g Koliko žag imamo v naši državi? Poleg ostalih panog našega narodnega gospodarstva je pri nas zlasti lesna industrija zelo razvita. To dokazuje tudi število žag za rezanje debel na deske. Slovenija ima 100 velikih, modernih žag,

takozvanih polnojarmenikov in krog 1900 običajnih komačih žag. V Bosni in Hercegovini je 30 velikih in 70 malih, v Hrvatski in Slavoniji 30 velikih in 150 malih, v Srbiji 14 velikih in 237 malih, v Črni gori 2 veliki in 23 malih žag. Vojvodina ima samo 16 velikih žag. V Dalmaciji ni niti velikih niti malih žag.

g Prodaja makulaturnega papirja. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vsiata dne 14. decembra t. dražba približno 3 in pol vagona makulaturnega papirja. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Dobava karbida. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vsiata dne 14. decembra t. ofertajna licitacija glede dobave 3000 kg karbida. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Prodaja vina. Pri upravi državnega imanja v Srem. Kamenici se bo vsiata dne 2. decembra t. dražba 170 hektolitrov lanskega belega vina. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Prodaja skladišča in zemljišča. V pisarni komande vojnega okruza v Mariboru vsiata se bo dne 5. decembra t. ob 11. uri dopoldne javna ustmena dražba za prodajo magacinov in zemljišča »Lagerhaus« v Mariboru. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Življenje mu je rešil.

Perd sodnikom stoji obtoženec. Obtožnica mu očita, da je ponoči ustavil potnika in mu nastavil revolver z besedami: »Denar ali življenje«.

— Ste razumeli obtožnico? — vpraša sodnik.

= Sem.

— Ali se čutite krivega?

= Ne.

— Zakaj ne?

= Kako naj sem kriv, saj sem temu človeku rešil življenje.

— Kako ste mu rešili življenje?

= Vzel sem mu denar, življenje pa sem mu pustil.

Mala oznanila. Pohištvó

lastnih izdelkov za spalne in jeplne sobe najceneje v zalogi. Šerzer in drug. Vetrinjska ul. 2. 2624

Akviziterje za nabiranje inšarov za »Mariborski Adresar« sprejme informacijski biro »Marstan«. 2702 4-1

Sprejme se gospodična, ki je dobra knjigovodkinja, ter zmožna tudi slovenske in nemške stenografije in stroje-pisja. Prednost imajo z znanjem cirilice. Cenjene ponudbe na upravnishvo lista pod »Knjigovodkinja 638« 2669 1

Špeciální moderni damski šesalni salon za friziranje dam, negovanje obraza in rok, masaža in parna kopelj obraza, barvanje las, izdelovanje vsake vrstnih lasničarskih del. Postrežba pod vodstvom g. Maly prvovrstna. Abonma v iz-ven salona se sprejemajo. Posabni vhod skozi vežo. Obisku se priporoča Fran Novak, brivco-frizer, Aleksandrova cesta šte. 22. 50-4 2623

Opremljena soba se takoj odda. Pobrežje, Cankarjeva ul. 6. 2666

Lokal za trgovino mešanega blaga, na prometnem kraju v mestu ali na deželi se išče. Naslov peve upravnishvo lista. 2682

Čevljarski Singer cilindri stroj po ceni na prodaj. Miklošičeva ul. 6. 2687

Friden in močan trgovski vajenc se sprejme takoj pri A. Požar, Gosposka ulica št. 4. 2686 2-1

Pozor! Čevlje za gospode in dame, lastni izdelek od 290 Din naprej. Neročila in popravila se izvršijo hitro in po ceni pri Francu Neubauer, čevljarju, Gosposka ulica 33. 2688

Zobotehnik brez otrok išče meblvano ali nemeblvano stanovanje. Ponudbe pod »št. 2703« na upravo. 2-1

Divan na prodaj. — Cilenssek, Aleksandrova c. 48. 2699

Na prodaj dobro ohranjen šivalni stroj (Singer Langschiff), Korošičeva ulica št. 4, I. nadst., vrata 6. 2700 2

Higijenična brivnica se vsem priporoča. Prvovrstna postrežba. Vjekoslav Gjurin, Jurčičeva ulica 9. 1850

Prvovrstna čevljarska delavnica R. Monjac, Maribor, Jurčičeva ulica 9, sprejema vse vrste naročil po meri in vsakovrstna čevljarska popravila. Cene zmerne. Postrežba selidna. 1118

Gamaše, potni kečeki in torbice, listnice, denarnice, tobačnice nahrbtnike i. t. d. v veliki izbiri, nudi IVAN KRAVOS, Aleksandrova cesta šte. 13. 2685 10-7

Vežalke, baterije, nogavice, biserne gumbe, lasne sponke, glavnike vsako množino po tovarniških cenah, jednako razne druge v to stroko spadajoče predmete se dobi same pri tvrdki I. BALOH, Grajski trg 3. 2602 10-6

Moderne in higijensko urejeni brivski salon Fr. Novak, Aleksandrova cesta 22, se cenj. občestvu priporoča, prvovrstna postrežba, gg. gostom in abonentom na razpolago predalnik za lastno brivno orodje. Uradnikom in poduradnikom v predplačilu popust. 50-4 2622

Postelino perie } z 10%
odeje s puhom } popusta
matrace }
K. Wesiak, Maribor
Aleksandrova cesta 15 2609 2-2

Malo obrabljeni veliki Adler pisalni stroj na prodaj Naslov pove upravnishvo »Tabora«. 2626 3-3

Lepa velika soba s kabinetom in predsobo, parket in električna luč, nemeblvano, v sredini mesta, se takoj odda. Ponudbe na upravnishvo pod »100«. 2640 4-4

Črna zimska suknja, skoro nova, prvovrstno blago, po ceni na prodaj pri krojaču Rajku Zotterju, Dravska ulica št. 10. 2-2

Manjša vlla v Mariboru, v bližini glavnega kolodvera, s 3 stanovanji, lepo zaprte verando, ter vrtom ugodno na prodaj. V hiši je vodovod in električna luč. Stanovanje je kupca takoj na razpologa. Naslov v upravi. 2663 2-2

Rajko Zotter
krojač
Maribor, Dravska ul. 10.

se priporoča cenjenemu občestvu v izdelavo zimskih suken, raglanov, površnikov ter raznovrstnih oblek po najnovejši modi ter najnižji ceni. 2486 10-3

Na znanjel
P. u. občestvu na znanje, da prevzamemo vsa tapetniška dekoracijska in mizarška dela kakor tudi vsa popravila. — Tapetništvo in mizarstvo **Jagodit & Sajko**
Maribor, Rotovžki trg 3.
Odlikovani z zlato medaljo. — Sodniško zaprišečni izvedenci. 1434
Novel! Zaloga pohištvá. Novel!

P U H
in 2414
perje
po nizkih cenah vedno v zalogi pri tvrdki
K. Worsche, Maribor
Gosposka ulica 10

Zimske suknje, dežni plašči, delavske hlače in obleke
2574 v veliki izbiri in po nizki cenil = =
J. VEZJAK
Vetrinjske ulica 17.

Išče se kapitalista
z ca 400.000 Din za veliko podjetje. Ponudbe na upravo »Tabora« pod »Bodočnost«. 2657

Najprimernejša MIKLAVŽEVA darila so
damske in potne torbice iz usnja, listnice, denarnice, dokolenice i. t. d., katere se dobe v veliki izbiri po zmernih cenah pri
IV. KRAVOS - Aleksandrova c. 13 - Telefon 207
3-1 2685

! Novo otvorjena!
trgovina manufakturnega blaga
VILIM PICK, Zagreb, Duga ulica 6
Podružnica **MARIBOR, Aleksandrova cesta 26**
nudi p. f. trgovcem vsakovrstno blago po zelo nizkih cenah to je 10% pod dnevnimi cenami.
Prodaja na veliko Prodaja na veliko

Berson
gumi potplat
se samo nalepi!

Zahtevajte od Vašega čevljarja strokovno pri-
trditve in Vi ne boste več nosili čevljev brez
BERSON-gumi potplatov! Prihranite si drago
popravilo, ohranite Vaše obuvalo trajno ele-
gantno, obvarujte noge pred mokroto, ter se
pri holi ne utrudite.

ODOL

ustno vošo, Ito, Kalodont,
Odol zobno kremo in razne
toaletne predmete priporoča

Drago Rosina
Maribor, Vetrinjska 26. 2596

Išče se neodvisna
gospa ali
gospodična

ki bi bila pripravljena
sodelovati s kapitalom
na izdelovanju perila.
Prosilka mora biti večša
izdelovan. perila, pred-
pasnikov in drugih ter
nadzorovanja izdelave
domaćih del. Nudi
se popolnoma samo-
stojna, dobičkanosna,
prijetna in varna po-
zicija. Izcrpljive po-
nudbe se prosijo pod
"Takojsni vstop 200"
na Oglasni zavod Fran
Voršič, Maribor, Slom-
škov trg 16. 2670

Posteljno perje

in
puh
se dobiva pri
Franjo Majer, Maribor
Glavni trg 9. 1946

Ito

najboljša zobna krema.
2671

Najlepše novitete

Srajce od 60 Din, kravate od
12 Din, klobuke od 105 Din,
čepice od 45 Din naprej

kupite 2230
samo v modni trgovini
B. Veselinovič in dr.
Maribor, Gosposka 26
po najnižji ceni!

Leseno pohištvo

Železno pohištvo

Tapetn. pohištvo

Pisarn. pohištvo

Posteljna oprava

Preproga

Zavese 1313

Blago za pohištvo

Posteljno perje

po izvanredno nizkih ce-
nah v zalogi pohištva

Karol Preis

Maribor

Gosposka ulica št. 20
(Kirchanova hiša)

Svoboden ogled
Cenik brezplačno!

Za večletno gozdno delo

(smrekov gozd) išče podpisana tvrdka dve partiji

dobrih drvarjev

po 30 mož. Stanovanja preskrbljena. 2680

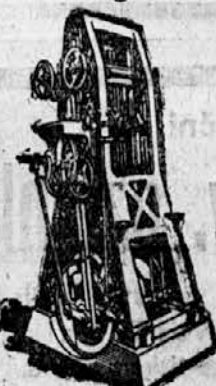
„DRAVA“

lesna industrij. delniška družba
MARIBOR.

Podpirajte Jugoslovensko Matico!

ŠVICARSKA TVRDKA V AVSTRIJI!

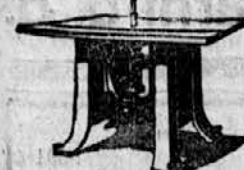
F. OBERHÄUSLI & Co.
STROJNE TOVARNE IN LIVARNE
Bregenz a/Bodensee (Vorarlberg)

Moderni stroji za žage,
polnojarmeniki, cepilni jar-
meniki, vodoravni jarmeniki,
strojna povprečna žaga za
rezanje debel, krajilne žage,
nihalne žage, brusilni stroji,
stroji za sekanje zob. Kom-
pletne naprave parnih žag
s transmisijami. 12-9 1504

Takojsnja dobava.

Žage in vsakovrstne stroje za obdelovanje lesa,
polnojarmeniki,

vsakovrstne kombinirane Univerzalne
stroje s tračno in krožno žago, s sko-
belnikom (Absicht-und Dickthobelm-
schine), vrtalom, frezo in krožno žago,
nadalje motorje in transmisije prvovrstne
kakovosti, razpošilja po nizkih cenah in
pod ugodnimi plačilnimi pogoji 1145

Welker-Werke

Wien X. Laxenburgerstraße 12.

DOBAVLJAMO TAKOJ

po dnevnih cenah s skladišča v ZAGREBU
vsakovrstne stroje in orodje

za mizarje, tovarne pohištva, kolarje in žage,
ključavničarje, mehanike in delavnice, za kle-
parje, za tovarne kleparskih in kovinskih iz-
delkov itd. Bogata zaloga transmisij, motorjev
za olje in bencin, kakor tudi popolne opreme
za varilnice.

ALAT I STROJEVI D. D.

KARL JETZBACHER, Z A G R E B
Vlaška ulica 25. 695 18-15

Slavenska banka d. d., Zagreb

Podružnica Maribor,

Aleksandrova cesta šte. 11

Delniška glavica Din 50,000.000—

in rezerve preko Din 12,500.000—

Vloge čez Din 125,000.000—

Podružnice:

Beograd, Bielovar, Brod n/S., Celje, Dubrov-
nik, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Murska
Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Som-
bor, Sušak, Sibenik, Vršac, Wien.

EKSPozITURE:

Rogaška Slatina (sezonska), Škofja Loka,
Jesenice.

Agencija: Buenos Aires, Rosario de Santa Fe.

AFILIACIJE:

Ljubljana: Slovenska banka.

Split: Jugoslavenska industrijska banka d. d. 453

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

1457

PODRUŽNICA

LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE

V MARIBORU

CENTRALA V LJUBLJANI

Podružnice: Brežice, Celje, Cmo-
melj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković,
Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split in Trst.

Sprejema vloge na vložne knjižice in tekoče
račune proti najugodnejšemu obrestovanju.
Provoja vse v bančno stroko spadajoče trans-
akcije in izvršuje posebno borzne naloge
hitro in pod najkulantnejšimi pogoji. —
Ima prvovrstne zveze v tu- in inozemstvu.

Telefon št. 146 in 258. — Brzojavni naslov:
„LJUBLJANSKA BANKA“

Poštni čekovni računi:

Ljubljana št. 11.258,
Zagreb št. 39.068.

Wien št. 180.041,
Praga št. 59.705.

OKASION!

Božična prodaja

OKASION!

Tvrška M. Bidovec, Aleksandrova cesta 28, prodaja za božično sezijo vsakovrstno novodošlo modno in manufakturno blago po znižani ceni. Volneno blago za obleke in bluže. Velourje, plašče in angleško blago za kostume in plašče. Baržun, Seolskin peluche, Bibrete, Astrachan, svileno blago, triko v vseh modnih barvah za dnevne in večerne obleke. Triko-kostume, jopice, jumperje, zimsko perilo, nogavice, rokavice itd. Okasion za 100 Din: 3 m 114 cm široko brnsko blago za kompletno obleko. Vsako nedeljo razstava novosti.

2684

3-1

Sobota 1. **VELIKA KAVARNA.** Sobota 1.
Na dan ujedinenja:
Ob pol 16. uri: **Svečani koncert.** Vstop prost!
Zvečer ob pol 21. uri:
Večer slovan. kompozicij
Pomnoženi orkester salonske godbe g. Kaplancka.
KLUB-BAR.
Novo! Senzacionalni spored! Novo!
V nedeljo popoldne:
I. Five o'clock tea
Sedelujeta g. in gščna. Pačnik. 2676

Miklavževa in božična darila
prikladna in po ceni za otroke in odrasle
dobite v galanterijski trgovini 2697
Josip Minarič, Glavni trg 17

KAVARNA FRANKOPAN
V soboto 1. decembra in nedeljo 2. decembra
Five o'clock tea
s koncertom
Začetek ob 1/2 17. uri Začetek ob 1/2 17. uri
Priznano dobro pecivo in vino.
Za obilen obisk priporoča
2690 **IVAN KOKOL.**

Velika prodaja ostankov
po znižanih cenah za obleke za gospode
in dame, platno, barhente i. t. d.
Praktično za božična darila!
Dolček i Marini, Maribor
2695 Gosposka ulica 27. 3-1

Starine
vseh vrst, kakor železo, litina, baker, medenina, cinkovi odpadki, ostanke, krojaški odpadki, papir, stari akti, knjige i. t. d. se kupujejo po najvišjih cenah. **Cunje** za čiščenje strojev, oprane in desinficirane, se oddajajo v vsaki množini po najnižji dnevalni ceni.
Trgovina s starinami Jakob Zagode
Maribor, Tržaška cesta 5. 2194 5-1

NAZNANILO!
Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da s 1. decembrom prevzamem pekarijo od g. Karol-a Lenardi-a na Aleksandrovi cesti št. 203.
Potrudil se bom stranke s prvovrstnim pecivom kar najbolje postreči. Prevzemal bodem tudi kruh za peči.
Za obilen poset se priporoča
2681 **Vinko Planinc.**

SAMO darila za Miklavža
kupite v največji izbiri najceneje pri — 2165
JAKOB LAH, MARIBOR, GLAVNI TRG 2

Gospodinje!!
Pri današnji druginji najpraktičnejša **Miklavževa darila** dobite po prav nizki ceni pri tvrški
Vračarič & Šorn, Jurčičeva 11.
Poglejte si izložbe! 2701

J. TRPIN
NAJCENEJŠA
MANUFAKTURA V MARIBORU GLAVNI TRG 2

Dražba
tovarniškega poslopja,
velikega, novega, že pokritega skoraj dograjenega, uporabnega za vsako industrijo v Mengšu pri Kamniku, ob državni cesti — elektrika blizu. Vrši se na sodnji v Kamniku v sredo ob 9. uri 30 min.
Najmanji ponudek Din. 118.763.—, kavcija Din. 22.503.—.
2694

Trgovske knjige
vseh vrst se prodajo radi opustitve tega predmeta do konca tekočega leta tudi naravnost kosumentom in sicer
po en gros-cenah s 10% popusta!
Sortiment vsebuje od navedenih štrac do najfinejših ameriškanskih žurnalov.
LUDVIK SEF, MARIBOR, Prešernova ul. 1
Tovarniška zaloga papirja in lepenke.
Telefon int. 148. 2692

ŽIMA! 2370 10-6 **ŽIMA!**
vseh vrst pri
R. Bunc in drug, Maribor
Koroška cesta št. 17
po tovarniških cenah! Samo na debelo!

Dražba.
Dražbeno se proda v torek 4. decembra 1933 ob pol 15. uri v notarski pisarni Vetrinjska ulica 11 na 60.000 K cenjen voz s vprežanim konjem (izvošček 37) za zpižan izključno pa ne pod 51.000 K.
Najvišji ponudek se mora pod ogibom dalje licitacije takoj plačati.
2698 Sodnijski poverjenik: Notar Dr. Firbas.

Najlepša Miklavževa in božična darila
se kupi danes v veletrgovini papirja in knjigarni
Vilko Weixl,
Omenjena tvrška nima danes le največje zaloge v vseh pisarniških in drugih papirnih predmetih, ampak ima tudi eno najlepše urejenih knjigovoznic ter edino papirno industrijo v Mariboru. Zato je zmožna vsake prodaje najsibode na drobno ali debelo brez konkurence z največjo izbiro.
Uglejte si na novo urejene izložbe ter tudi navedene cene.

Izšel je ročni
Zemljevid slov. ozemlja
v merilu 1:600.000, pridedil ravnatelj učiteljskega Matija Pirc, risal učitelj Slavoj Dimnik, tisk, litografija in založba Mariborske tiskarne d. d. Maribor. Zemljevid je izvršen v štirih barvah in obsega vse ozemlje, na katerem bivajo Slovenci, ter je namenjen predvsem šolski mladini. Cena Din 10.—
Naročuje se pri
Mariborski tiskarni d. d.

3-1 **Samo z lepimi in obenem praktičnimi darili zamorete napraviti veselje.** 2691

<p>Angieško in češko sukno za gospode za obleke in zimsko sukneje itd.</p>	<p>Klobuki čepice v največji izbiri</p>	<p>Srajce Samoveznice Najnovejše</p>	<p>Moško perilo Pyjame Jutranje obleke</p>	<p>Nogavice za dame moške dokolenice</p>	<p>Volnene pletenine. Sportni predmeti itd.</p>
--	--	---	---	---	---

Pred nakupom si oglejte novosti v modni trgovini JOS. KARNIČNIK - Gosposka ul. 15